

Lärarnas frånvaro under coronapandemin

Lärarnas frånvaro under coronapandemin

Producent SCB, Statistiska centralbyrån
Social statistik och analys
701 89 Örebro
+46 10 479 40 00

Förfrågningar Sinisa Sauli
+46 10 479 62 15
sinisa.sauli@scb.se

Paula Kossack
+46 10 479 60 05
paula.kossack@scb.se

Du får kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Vi vill dock att du uppger källa på följande sätt:
Källa: SCB, Lärarnas frånvaro under coronapandemin. Temarapport
2024:1

Teachers' absence during the covid-19 pandemic

Producer Statistics Sweden, Social statistics
and analysis
SE-701 89 Örebro, Sweden
+46 10 479 40 00

You may copy and otherwise reproduce the contents in this publication.
However, remember to state the source as follows:
Source: Statistics Sweden, Teachers' absence during the covid-19
pandemic Report 2024:1.

URN:NBN:SE:SCB-2024-A40BR2401_pdf

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se
This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Förord

Den här rapporten är ett led i SCB:s uppföljning av coronapandemins påverkan på skolan. Under 2021 och 2022 genomförde SCB två undersökningar om mängden undervisning på distans i grund- och gymnasieskolan. Dessa undersökningar kompletteras nu med en rapport om lärarnas frånvaro under coronapandemin.

Det är första gången statistik om lärarnas korttids- och långtidsfrånvaro tas fram. Statistiken baseras på uppgifter som finns tillgängliga på SCB sedan tidigare. Rapporten innehåller också en redovisning av vissa resultat från undersökningarna om mängden undervisning på distans. Det handlar om i vilken utsträckning lärarna fick möjlighet att jobba hemifrån vid exempelvis milda sjukdomssymptom och om hur skolan hanterade lärarnas frånvaro innan och under coronapandemin.

SCB i mars 2024

Katarina Wizell
Enhetschef

Innehåll

Förord	3
Innehåll	4
Sammanfattning	5
Inledning	6
Lärarnas möjlighet att undervisa hemifrån	7
Lärarnas frånvaro	9
Lärares totala frånvaro.....	12
Sjuklön	23
Sjukpenning	26
Tillfällig föräldrapenning för vård av barn (VAB).....	29
Graviditetspenning	32
Skolornas hantering av lärarnas frånvaro	35
Kort om statistiken	40
Statistikens ändamål och innehåll.....	40
Statistikens framställning.....	41
Statistikens kvalitet	43
Referenser	46
Summary	47

Sammanfattning

I den här rapporten presenteras statistik om lärarnas frånvaro under coronapandemin. Rapporten är en fortsättning på SCB:s tidigare undersökningar om mängden fjärr- och distansundervisning i grund- och gymnasieskolan under coronapandemin. Undersökningarna var regeringsuppdrag och genomfördes som enkäter till rektorer. Inom ramen för uppdragen om undervisning på distans fanns önskemål om att även belysa lärarnas frånvaro eftersom den antas ha varit högre under pandemin och därmed påverkat elevernas lärande negativt.

Bland grundskollärare ökar den totala frånvaron i och med coronapandemins utbrott våren 2020. Som mest ligger den totala frånvaron runt nästan 10 dagar per lärare under vårterminen 2020 och vårterminen 2022. Den procentuella förändringen var störst höstterminen 2021. Då var frånvaron 34 procent högre än höstterminerna innan coronapandemin.

Bilden är en helt annan bland gymnasielärare. Under de första tre terminerna med covid-19 är gymnasielärarnas totala frånvaro lägre än innan pandemin. Som mest har skillnaden varit under vårterminen 2021 när frånvaron var 27 procent lägre än vårterminen 2019. Därefter stiger frånvaron och läsåret 2021/22 var den högre än innan pandemin. Frånvaron är som högst vårterminen 2022, nämligen 6,1 dagar per lärare.

Skillnaden i utvecklingen mellan grundskol- och gymnasielärare kan åtminstone delvis förklaras med att gymnasieskolan hade fjärr- och distansundervisning i högre utsträckning än grundskolan samt att gymnasielärarna i högre utsträckning än grundskollärarna kunde eller behövde arbeta hemifrån.

Den största delen av den totala frånvaron bland lärarna utgörs av sjuklön och sjukpenning. 80 procent av den totala frånvaron i grundskolan och 84 procent i gymnasieskolan består av dagar med sjuklön och sjukpenning. För grundskolan står sjuklönen för merparten av ökningen av frånvaron. För gymnasieskolan bidrar främst sjukpenningen och sjuklönen till förändringen av den totala frånvaron.

Resultat från rektorsenkäterna visar att det var vanligast att grundskolor tog in obehöriga externa vikarier vid ordinarie lärares frånvaro. När det gäller gymnasieskolor var det vanligast att lärare på skolan med behörighet för ämnet vikarierade vid ordinarie lärares frånvaro. Det finns inte några signifikanta skillnader för tiden före och under coronapandemin.

Inledning

SCB har under hösten 2021 och hösten 2022 genomfört två enkätundersökningar riktade till samtliga grund- och gymnasieskolor för att undersöka mängden fjärr- och distansundervisning under coronapandemin. Båda var regeringsuppdrag där syftet var att undersöka de fem terminerna under coronapandemin. Båda undersökningarna har slutredovisats för Utbildningsdepartementet, den senaste undersökningen återrapporterades i februari 2023. Rapporterna finns publicerade på SCB:s webbplats www.scb.se/UF0549.¹

Inom ramen för uppdraget om undervisning på distans under pandemin framkom önskemål att belysa lärarnas frånvaro eftersom den antas ha varit högre under pandemin och därmed påverkat elevernas lärande. Den här rapporten ger ännu en pusselbit till helhetsbilden över coronapandemin och hur den har påverkat skolan. Rapporten visar om frånvaron var densamma eller lägre/högre än innan pandemin för aktiva lärare inom grund- och gymnasieskolan.

I den här rapporten redovisas för första gången statistik om lärarnas totala frånvaro. Försäkringskassan redovisar statistik över sjukpenning och vård av barn i olika yrken och branscher, men det finns ingen samlad statistik om frånvaron. Den här rapporten samlar data från flera olika källor för att ge en helhetsbild. Den bygger på data som finns tillgängliga i olika register på SCB. De uppgifter som ingår är frånvaro på grund av korttids- och långtidssjukfrånvaro samt frånvaro i samband med graviditet och vård av barn.

Rapporten innehåller också en redovisning av de enkätfrågor som ställdes i distansenkäten om hur skolor hanterade lärarnas frånvaro under coronapandemin samt om lärarnas möjlighet att undervisa hemifrån vid milda sjukdomssymptom eller karantän.

¹ SCB (2022) och SCB (2023)

Lärarnas möjlighet att undervisa hemifrån

Coronapandemin i Sverige pågick mellan våren 2020 och våren 2022². När det gäller skolvärlden har tre läsår omfattats i mindre eller större utsträckning av pandemin och smittspridningen hade under tiden både uppgångar och nedgångar. Smittspridningen och antal registrerade fall var som högst under vårterminerna (alla tre). De flesta åtgärder som fanns i samhället för att dämpa smittspridningen togs bort den 9 februari 2022. Någon vecka senare, 31 mars 2022, togs möjligheten för skolor att ha undervisning på distans bort.

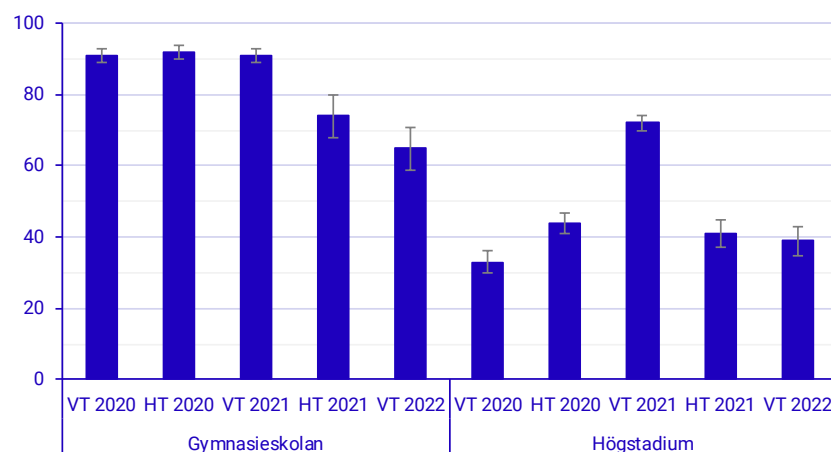
Coronapandemin pågick alltså under fem skolterminer, mellan vårterminen 2020 (VT 2020) och vårterminen 2022 (VT 2022). Under de fem terminerna gick de flesta gymnasieelever i skolor där lärarna hade möjlighet att undervisa hemifrån vid milda sjukdomssymptom, karantän eller när det behövdes av andra skäl. Till en början uppgick andelen till över 90 procent för att sedan minska något de två sista terminerna. För lärare på grundskolornas högstadium var det däremot mindre vanligt till en början, men möjligheterna ökade efter hand.

UNDER CORONAPANDEMIN
GYMNASIESKOLAN OCH
GRUNDSKOLANS HÖGSTADIE

Diagram 1

Andel elever som gick i skolor där lärare på skolan vid närundervisning hade möjlighet att undervisa hemifrån på grund av milda sjukdomssymptom, karantän eller andra skäl under vårterminen 2020 till vårterminen 2022

Gymnasie- och högstadiееlever under perioder av närundervisning
Procent

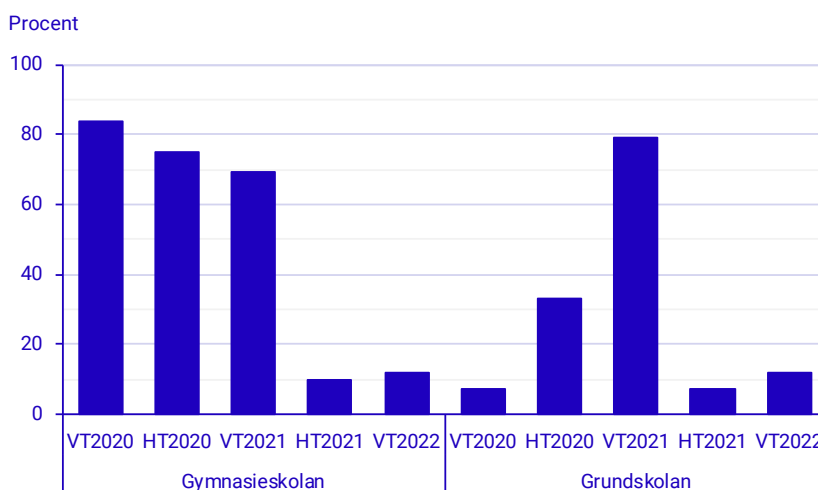


*Den grå linjen inuti staplarna representerar konfidensintervall som är ett spann inom vilket det sanna värdet finns med 95 procents säkerhet.

² Smittspridning av covid-19 i Sverige finns i diagram 1 i SCB (2023), sid 8.

Siffrorna i diagram 1 ovan speglar andelen elever som hade undervisning på distans under respektive termin i diagram 2 nedan. I början av coronapandemin VT2020 hade de flesta gymnasieelever undervisning på distans i någon omfattning. Så var det även under HT2020 och VT2021. Detta stämmer väl överens med bilden av att även lärare på gymnasieskolor hade möjlighet att undervisa hemifrån de tre första terminerna. Andelen gymnasieelever som hade undervisning på distans de två återstående terminerna var mindre. Även här stämmer bilden överens med andelen gymnasielärare som kunde undervisa hemifrån. Andelen gick nämligen ner under HT2021 och VT2022, se diagram 2.

Diagram 2
Andel gymnasie- och högstadieelever som hade undervisning på distans under vårterminen 2020 till vårterminen 2022



*Omfattar gymnasie- och högstadieelever i elevgrupper där alla klasser haft ungefär lika mycket undervisning på distans, mer info i rapporten om [fjärr- och distansundervisning](#).

Det finns en överensstämmelse mellan lärarnas möjlighet att undervisa hemifrån och andelen elever som hade undervisning på distans i grundskolans högstadium. Grundskoleelever var inte hemma i någon större utsträckning i början på coronapandemin. Andelen ökade de två kommande terminerna. Samtidigt ökade också grundskolläraernas möjlighet att undervisa hemifrån. Andelen högstadieelever som hade undervisning på distans minskar betydligt de två återstående terminerna och det gör även andelen lärare med möjlighet att undervisa hemifrån.

Elever i låg- och mellanstadiet redovisas inte i diagram 1 och 2 eftersom de inte ingick i den första omgången av distansundersökningen, det vill säga det finns inga tidsserier för låg- och mellanstadiet för de terminerna. I den andra omgången av distansundersökningen visade sig att förekomsten inte var så stor. 6 och 7 procent på lågstadiet för HT2021 respektive VT2022 samt 16 procent för båda terminerna på mellanstadiet.

Lärarnas frånvaro

I det här avsnittet redovisas den totala frånvaron för hela lärarkåren från skolan. Lärarnas frånvaro kan påverka elevernas lärande tillsammans med elevernas frånvaro och undervisning på distans. Vi undersöker, med hjälp av registerdata, hur lärarnas frånvaro sett ut före och under coronapandemin. Undervisning på distans har beskrivits utförligt i rapporterna SCB (2022) och SCB (2023).

Beskrivning av redovisningen

Alla grundskol- och gymnasielärare ingår

Lärargruppen som ingår i den registerbaserade statistiken utgörs av samtliga individer som var rapporterade som verksamma lärare i grundskolan eller gymnasieskolan i en eller flera årgångar av Skolverkets lärarregister under perioden 2018 till 2022. Registret tas fram årligen med mätdatum 15 oktober och omfattar samtliga skolenheter i Sverige.

Lärare definieras här som en person som bedriver och ansvarar för undervisning av en grupp elever, oavsett formell behörighet eller utbildning.

Vi har antagit att lärare som är verksamma på höstterminen (HT) också är verksamma på vårterminen (VT). En lärare som var verksam HT2019 ingår exempelvis i statistiken för HT2019 och VT2020. Registret innehåller inte korttidsvikarier som tillfälligt ersätter ordinarie personal (upp till 30 dagar) eller lärare som varit frånvarande 30 dagar eller längre exempelvis på grund av föräldraledighet eller sjukskrivning, vid mätdatum 15 oktober.

Statistiken omfattar läsåren 2018/19 till 2021/22

Vi har tagit fram statistik för åtta terminer eller fyra läsår, 2018/19 till 2021/22. På så sätt omfattar analysen i rapporten 1,5 år innan coronapandemin samt 2,5 år som i olika utsträckning har påverkats av coronapandemin.

I frånvaron ingår flera olika frånvarotyper

Frånvaro mäts genom socialförsäkringar och sjuklön. För att mäta lärares frånvaro har vi använt oss av uppgifter från Försäkringskassan där vi tittar på olika typer av socialförsäkringar:

- tillfällig föräldrapenning för vård av barn (VAB)
- tillfällig föräldrapenning i samband med barns födelse eller adoption (särskilda 10 dagar)
- graviditetspenning

- sjukpenning (vid sjukdom från dag 15).

Även sjuklön ingår i statistiken. Sjuklön betalas av arbetsgivaren under de första 14 dagarna av sjukdom.

Smittbärrpenning som är en del av socialförsäkringen kan också ha påverkat lärarnas frånvaro. Den är däremot väldigt liten del och ingår inte i statistiken eftersom SCB inte har tillgång till uppgifterna. Läs mer i kapitlet *Kort om statistiken*.

I rapporten redovisar vi det genomsnittliga antalet frånvarodagar per lärare. Läs mer om antaganden, beräkningar och osäkerheten i statistiken i kapitlet *Kort om statistiken*.

Den här delen av rapporten består dels av en redovisning av den totala frånvaron, dels av en redovisning av respektive frånvarotyp för sig. Tillfällig föräldrapenning i samband med barns födelse eller adoption särredovisas inte i ett eget kapitel eftersom frånvarotypen endast står för en liten del av frånvaron som dessutom är stabil över tid.

Frånvaron redovisas för olika grupper av lärare

Rapporten undersöker frånvaron bland lärare i grund- respektive gymnasieskolan. Resultaten redovisas också uppdelat för kvinnor och män. Som vi kommer att se skiljer sig frånvaron mellan kvinnor och män, vilket kan förklara vissa skillnader i frånvaron mellan grund- och gymnasieskolan.

En del resultat redovisas för olika åldersgrupper eftersom det kan förklara en del av skillnaderna i frånvaron vi ser mellan grund- och gymnasieskolan.

I SCB:s rapporter om undervisning på distans under pandemin kunde vi se vissa skillnader mellan offentliga och privata huvudmän. Därför redovisas resultaten även i den här rapporten uppdelat för offentliga och privata huvudmän.

Undervisningens kvalitet påverkas av om lärare har rätt utbildning och lärarlegitimation. Vi kan anta att elevernas lärande påverkas mer negativt om legitimerade lärare är frånvarande än om olegitimerade lärare är frånvarande. Därför undersöker vi om det finns skillnader mellan dessa två grupper. Observera att här tas inte hänsyn till om läraren undervisar i ämnen och årskurser som hen har legitimation inom.

Statistiken redovisas även för tre kommungrupper (storstäder och storstadsnära kommuner, större städer och kommuner nära större stad samt mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner).

För grundskolan finns även uppgifter om frånvaro för lärare som undervisat i låg- mellan- respektive högstadiet.

Bakgrund - antal lärare i olika grupper

I den här studien har vi undersökt alla grundskol- och gymnasielärare under fyra läsår, 2018/19–2021/22. Vi särredovisar och jämför grundskol- och gymnasielärare. Totalt finns det ca 140 000 lärare i svenska skolor.

När det gäller **gymnasielärare** finns det ungefär 35 000 lärare under respektive läsår. 52 procent är kvinnor och 48 procent män. De flesta som jobbar som lärare har legitimation, 3 av 4 medan 1 av 4 saknar legitimation.

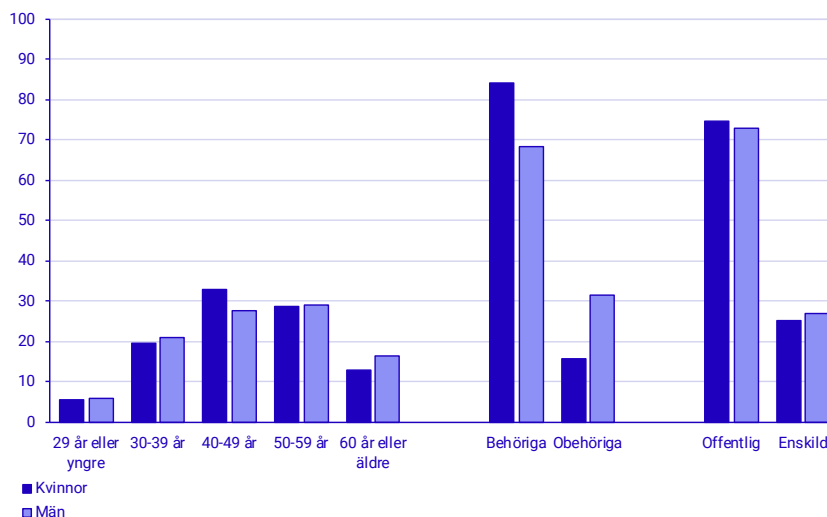
De flesta lärare är i åldern 40–59 år. 6 procent av alla är yngre än 30 år medan i den äldsta åldersgruppen, 60 år eller äldre, återfinns 15 procent.

3 av 4 arbetar vid en skola som drivs av en offentlig huvudman medan 1 av 4 arbetar vid en fristående skola (enskild huvudman).

Det finns vissa skillnader mellan könen bland gymnasielärare när vi tittar på legitimation. En större andel kvinnor än män har legitimation. Drygt 80 procent kvinnor har legitimation medan motsvarande andel bland män är ungefär två tredjedelar.

Diagram 3
Gymnasielärare läsåret 2021/22 efter kön, ålder, legitimation och huvudman

Procent



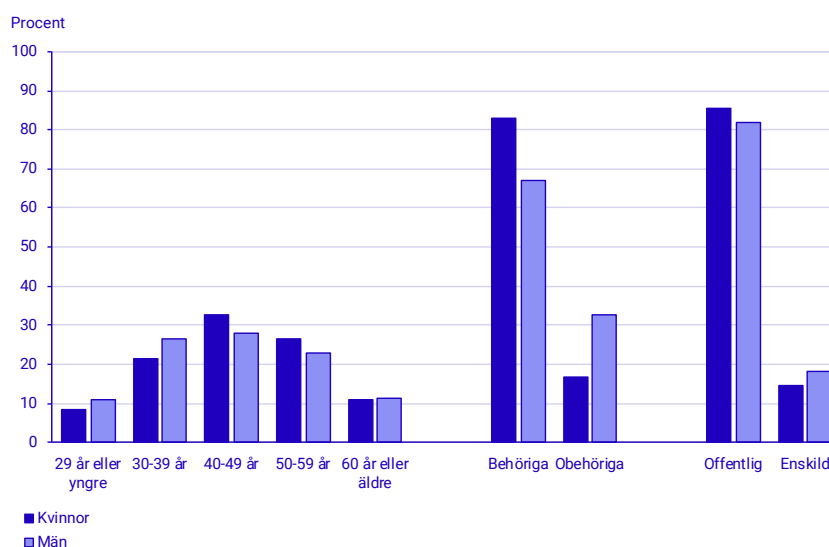
När det gäller **grundskollärare** finns det drygt 100 000 lärare varje läsår. 75 procent är kvinnor och 25 procent män. De flesta som jobbar som lärare, nästan 80 procent, har legitimation.

Det finns flest lärare i åldersgruppen 40–49 år. 10 procent av alla är yngre än 30 år, en lika stor andel finns i den äldsta åldersgruppen 60 år eller äldre.

85 procent av alla arbetar inom offentlig sektor medan 15 procent har en enskild huvudman som arbetsgivare.

Det finns vissa skillnader mellan könen bland grundskollärare när vi tittar på legitimation. Precis som bland gymnasielärare är det en större andel kvinnor än män som har legitimation. Drygt 80 procent av kvinnorna har legitimation medan motsvarande andel bland männen är ungefär två tredjedelar.

Diagram 4
Grundskollärare läsåret 2021/22 efter kön, ålder, legitimation och huvudman



Lärares totala frånvaro

Den totala frånvaron består av olika frånvarotyper. Lärarnas totala frånvaro, som beskrivs i avsnittet, har sett olika ut för tiden före och under coronapandemin och framför allt har det sett olika ut mellan de två skolformerna. Därav redovisas uppgifter för grundskollärare och gymnasielärare var för sig.

Högre frånvaro bland grundskollärare men tidvis minskning bland gymnasielärare

Bland grundskollärare ökar den totala frånvaron i och med coronapandemins utbrott våren 2020. Som mest ligger den totala frånvaron bland grundskollärare runt nästan 10 dagar per lärare under VT2020 och VT2022. För gymnasieskolan sjunker frånvaron däremot till en början för att sedan öka de två sista terminerna. Bland gymnasielärare är den totala frånvaron som högst VT2022, nämligen 6,1 dagar.

Den totala frånvaron i dagar har över tid varierat mer för grundskollärare jämfört med gymnasielärare. Bland grundskollärare varierar frånvaron mellan 5,6 och 9,8 dagar och bland gymnasielärare mellan 4,0 och 6,1 dagar.

De tre första terminerna omfattar perioden före coronapandemins utbrott och har blå bakgrundsfärg medan terminer därefter omfattar perioden under coronapandemin och har röd bakgrundsfärg.

Diagram längre ner i rapporten med blå och röd bakgrundsfärg är uppbyggda på samma sätt.

Diagram 5

Den totala frånvaron i antal dagar per lärare efter skolform

Grundskol- och gymnasielärare HT2018–VT2022

Antal dagar

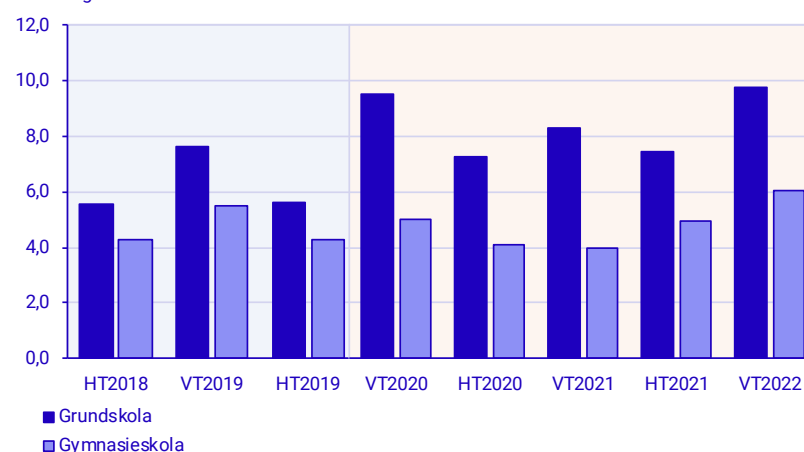


Diagram 5 ovan visar att antal dagar med frånvaro alltid är högre under vårterminen jämfört med höstterminen för varje läsår och oavsett skolform. Det kan åtminstone delvis bero på mätproblem. Se kapitlet *Sjukpenning och Kort och statistiken*.

I diagrammet ser vi att det finns tydliga skillnader mellan grundskol- och gymnasielärare. Frånvaron bland grundskollärare är alltid högre jämfört med gymnasielärare.

Olika bilder för grundskol- och gymnasielärare före och under coronapandemin

I diagram 6 och 7 har vi tittat lite mer specifikt på procentuella skillnader av den totala frånvaron under coronapandemin jämfört med innan pandemin. Vårterminerna under pandemin jämförs med VT2019 och höstterminerna jämförs med genomsnittet av HT2018 och HT2019. Skillnaden för respektive termin under coronapandemin visas i diagrammen nedan, ett diagram per skolform.

Ökad frånvaro bland grundskollärare under pandemin

Det finns väldigt tydliga skillnader mellan skolformerna och de två diagrammen nedan. Grundskollärare har under samtliga terminer under coronapandemin haft fler frånvarodagar jämfört med tiden före coronapandemin. Som mest har skillnaden varit under den sista terminen, 2,1 dagar. Den procentuella skillnaden har varit störst under HT2021 då frånvaron var 34 procent högre än höstterminerna innan pandemin. Skillnaden jämfört med innan pandemin var minst under VT2021. Då var smittspridningen tidvis stor, men undervisning på distans var vanlig och vid frånvaro kunde en stor del av grundskollärarna arbeta hemifrån.

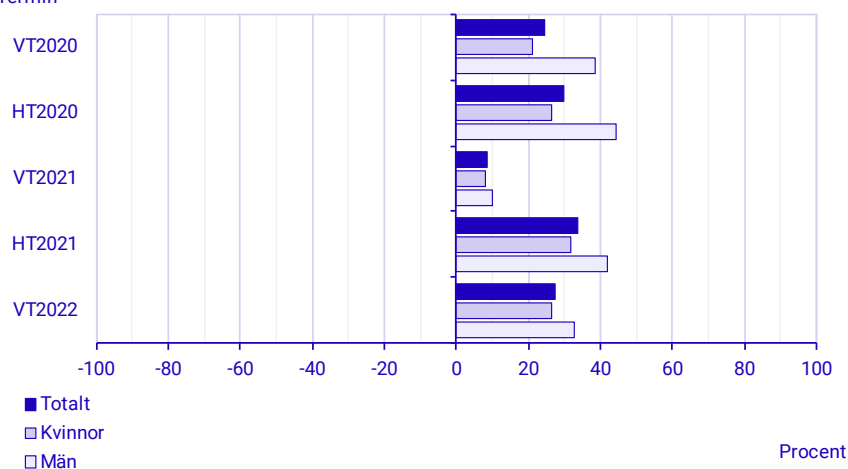
Försäkringskassan (2022a) bekräftar resultaten. Deras beräkningar visar att den korta sjukfrånvaron³ bland grundskollärare ökade under pandemin.

Det finns vissa könsskillnader under de fem terminerna under coronapandemin. Männens frånvaro har ökat mer än kvinnornas under alla fem terminer jämfört med tiden före coronapandemin.

Diagram 6
Procentuell förändring av frånvarodagarna under coronapandemin jämfört med före coronapandemin

Den totala frånvaron bland grundskollärare

Termin



Not: Vårterminerna jämförs med VT2019. Höstterminerna jämförs med genomsnittet av HT2018 och HT2019.

Minskad frånvaro bland gymnasielärare till en början

Hos gymnasielärare finns det en helt annan bild. Gymnasielärare har till en början haft färre frånvarodagar jämfört med tiden före coronapandemin. Som mest har skillnaden varit under VT2021, 1,5 dagar vilket motsvarar en minskning med 27 procent jämfört med VT2019. De två första terminerna under coronapandemin fanns också färre frånvarodagar jämfört med tiden före coronapandemin, men det handlar om en minskning med 0,5 dagar under VT2020 och 0,2 dagar under HT2020. Dessa resultat är i linje med Försäkringskassans (2022a) analys att sjukfrånvaron minskade bland yrkesgrupper som kunde arbeta hemifrån⁴.

De sista två terminerna har gymnasielärare haft fler frånvarodagar jämfört med tiden före coronapandemin. Under de här terminerna var andelen gymnasieelever som hade undervisning på distans mycket liten. Andelen gymnasielärare som vid frånvaron kunde arbeta hemifrån var

³ Se också tabellbilaga till Försäkringskassan (2022a). Tabell 4a.

⁴ Se också tabellbilaga till Försäkringskassan (2022a). Tabell 4a.

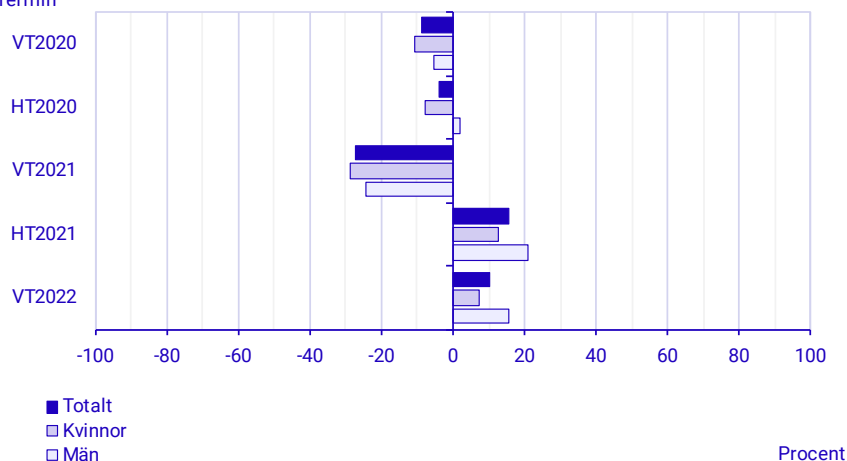
också något mindre jämfört med början på coronapandemin. Det kan vara en förklaring till det ökade antalet dagar de två sista terminerna bland gymnasielärare när vi jämför de två terminerna före och under coronapandemin.

Det finns vissa könsskillnader under de fem terminerna under coronapandemin även bland gymnasielärare, men könsskillnaderna är mindre jämfört med grundskollärarna. I början av perioden, VT2020 till och med VT2021, minskade frånvaron mer bland kvinnor än bland män. De två återstående terminerna, HT2021 och VT2022, är frånvaron högre jämfört med innan pandemin och vi ser att frånvaron ökar mer bland män än bland kvinnor.

Diagram 7
Procentuell förändring av frånvarodagarna under coronapandemin jämfört med före coronapandemin

Totala frånvaron bland gymnasielärare

Termin



Not: Vårterminerna jämförs med VT2019. Höstterminerna jämförs med genomsnittet av HT2018 och HT2019.

Fördjupad bild av grundskollärare

I det här avsnittet jämförs hur frånvaron skiljer sig mellan olika grupper av lärare. Fokus ligger på nivåskillnader mellan olika grupper. De kvarstår oftast under pandemin.

Högre frånvaro bland kvinnor

Den totala frånvaron bland grundskollärare, som är en något yngre grupp, är något högre jämfört med gymnasielärare. Diagram 8 visar att frånvaron var högre för kvinnor än för män bland grundskollärare. Som mest var det för kvinnor under VT2020 och VT2022, drygt 10 dagar per lärare.

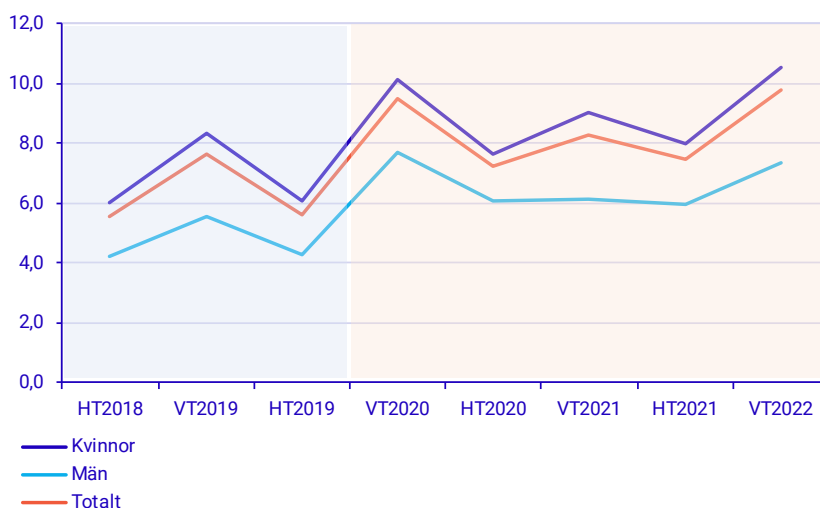
När vi tittar på båda könen har den totala frånvaron alltid varit högre under vårterminen jämfört med höstterminen under ett och samma läsår. Om vi tittar enbart på vårterminerna har den totala frånvaron varit som lägst terminen före coronapandemin, 8,4 dagar bland kvinnorna och 5,6 dagar bland männen. De vårterminer som följer har

frånvaron, i och med coronapandemins utbrott, varit högre och legat på en nivå som var mellan 9 och 10,6 dagar bland kvinnorna och mellan 6,1 och 7,7 dagar bland männen.

Mönstret är ungefär detsamma när det gäller höstterminerna. Den totala frånvaron har varit som lägst båda terminerna innan coronapandemin, runt 6 dagar bland kvinnorna och 4,2 dagar bland männen. De höstterminer som följer har frånvaron varit högre och legat på en nivå på runt 8 dagar bland kvinnorna och runt 6 dagar bland männen.

Diagram 8
Den totala frånvaron i antal dagar per lärare efter kön
Grundskollärare HT2018–VT2022

Antal dagar



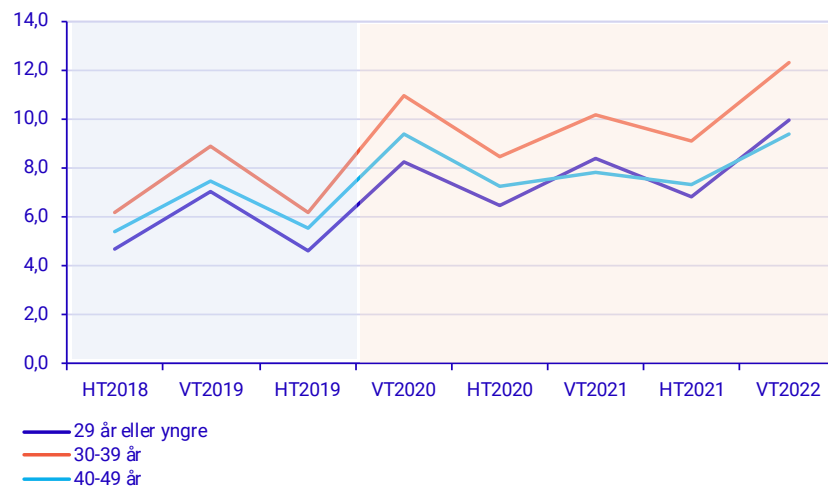
Högst frånvaro bland 30–39-åringar

En översikt visar att 30–39-åringar är den åldersgrupp som har högst antal frånvarodagar under hela mätperioden. Som mest har de under sista mätperioden, VT2022, haft 12,3 dagar samt under första coronapandemivåren, VT2020, nästan 11 dagar. Åldersgruppen som har lägst antal frånvarodagar är den yngsta gruppen, 29 år eller yngre, för tiden före coronapandemin. Åldersgruppen som har högst antal frånvarodagar både före och efter coronapandemins utbrott är gruppen 30–39 år.

Diagram 9

Den totala frånvaron i antal dagar per lärare efter ålder
Grundskollärare HT2018–VT2022

Antal dagar



Not: Frånvaron bland lärare 50 år eller äldre var ungefär i nivå med den bland de i åldern 40-49 år. Se tabellbilaga.

Högre frånvaro inom offentliga skolor

Vidare kan vi konstatera att grundskollärare som har anställning inom offentlig huvudman har högre frånvaro jämfört med lärare som är anställda inom enskild huvudman. Skillnaden fanns under hela mätperioden. Viss skillnad fanns redan före coronapandemin men skillnaden är ännu större från och med VT2020 när coronapandemin bröt ut. Som störst är skillnaden mellan offentlig och enskild huvudman VT2022, nästan 2 dagar. Oavsett ålder har grundskollärare med anställning inom offentlig huvudman alltid högre frånvaro jämfört med lärare som är anställda inom enskild huvudman.

Något högre frånvaro bland lärare med legitimation

Ytterligare skillnader finns om vi jämför grundskollärare med och utan legitimation. Lärare med legitimation har en högre frånvaro jämfört med lärare utan legitimation under hela mätperioden. En förklaring kan vara att en högre andel kvinnor än män är lärare med legitimation och från tidigare vet vi att kvinnornas totala frånvaro är högre än männens under hela perioden.

Skillnaden är något större under de fyra sista terminerna, HT2020–VT2022, det vill säga inte direkt vid starten av coronapandemin utan från och med nästa termin, HT2020. Skillnaden är dock inte större än 1 dag under hela mätperioden.

Lägre frånvaro bland lärare i mindre städer och tätorter

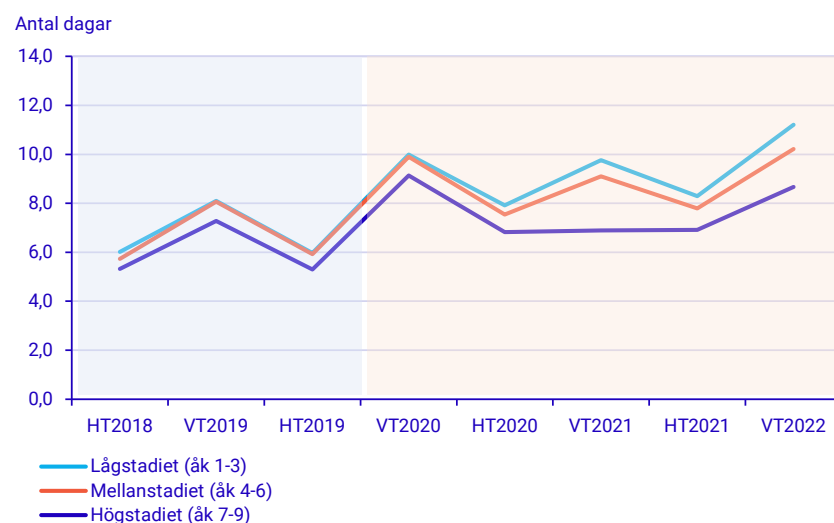
Skillnader i den totala frånvaron finns när vi jämför olika kommungrupper. Grundskollärare i mindre städer och tätorter har något lägre frånvaro jämfört med lärare i större städer eller i storstäder. Skillnaden fanns under hela mätperioden.

Lägre frånvaro bland högstadielärare än låg- och mellanstadielärare

Frånvaron är lite lägre bland högstadielärare än bland låg- och mellanstadielärare och det mönstret kvarstår under pandemin. Frånvaron ökar mer bland låg- och mellanstadielärare under pandemin jämfört med högstadielärare. Det gäller framför allt VT2021 då frånvaron bland högstadielärare är densamma som höstterminen innan och efter.

Diagram 10

Den totala frånvaron i antal dagar per lärare efter stadium
Grundskollärare HT2018–VT2022



PISA-undersökningens resultat och lärarnas frånvaro

Den senaste PISA-undersökningen från 2022⁵, som undersöker 15-åringars kunskaper inom läsförståelse, matematik och naturvetenskap, visar att svenska elevers resultat hade försämrats i matematik och läsförståelse medan resultaten i naturvetenskap låg i nivå med förra undersökningen från 2018. Lärarnas ökade frånvaro under pandemin har nämnts som en möjlig förklaring till de försämrade resultaten. En översiktlig analys av frånvaron bland högstadielärare som undervisade i ämnena svenska/svenska som andraspråk, matematik respektive de naturvetenskapliga ämnena visar dock att frånvaron ökade ungefär lika mycket bland lärare i dessa tre ämnen. Det talar emot att frånvaron i sig kan förklara att PISA-resultaten i de ämnena går åt olika håll.

Fördjupad bild av gymnasielärare

I det här avsnittet jämförs hur frånvaron skiljer sig mellan olika grupper av lärare. Fokus ligger på nivåskillnader mellan olika grupper. De kvarstår oftast under pandemin.

⁵ Skolverket (2023)

Högre frånvaro bland kvinnor

Diagram 11 visar att frånvaron var högre för kvinnor än för män även bland gymnasielärare. Som mest var antalet 7,3 dagar bland kvinnorna under VT2022. Även bland männen finns högst antal frånvarodagar under sista terminen, 4,7 dagar per lärare.

Den totala frånvaron bland gymnasielärare, som är en något äldre grupp, är något lägre jämfört med grundskollärare. Frånvaron bland gymnasielärare har en annan karaktär jämfört med grundskollärare. Förutom faktumet att frånvaron var lägre jämfört med grundskollärare finns det mycket mindre variation över tid bland gymnasielärare. Frånvaron varierade mellan 4,0 och 6,1 dagar. Högst antal frånvarodagar finns under sista terminen, VT2022, nämligen 6,1 dagar per lärare.

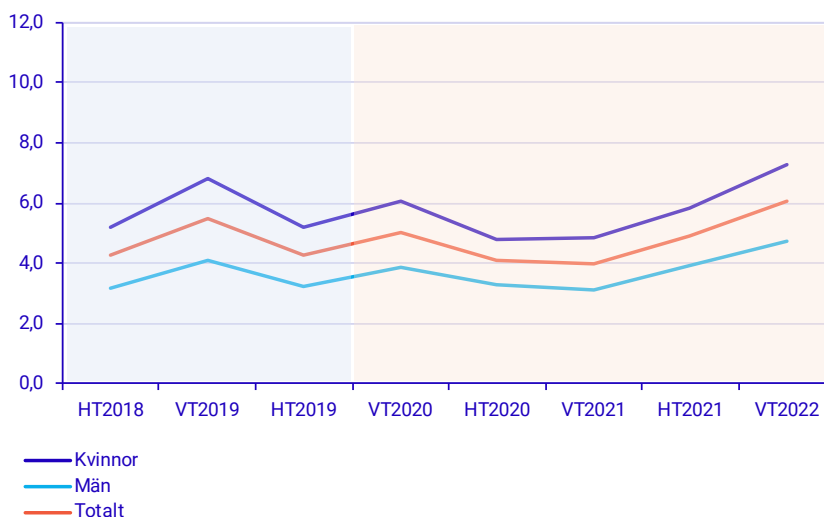
Precis som för grundskollärare har den totala frånvaron alltid varit högre under vårterminen jämfört med höstterminen även bland gymnasielärare. Variationen är dock mindre, som vi tidigare konstaterat, jämfört med grundskollärare vilket delvis kan förklaras av att gymnasieskolan stängdes (helt eller delvis) i större utsträckning än grundskolorna när coronapandemin bröt ut samt att grundskollärarna inte kunde eller behövde arbeta hemifrån i lika stor utsträckning som gymnasielärare.

Diagram 11

Den totala frånvaron i antal dagar per lärare efter kön

Gymnasielärare HT2018–VT2022

Antal dagar



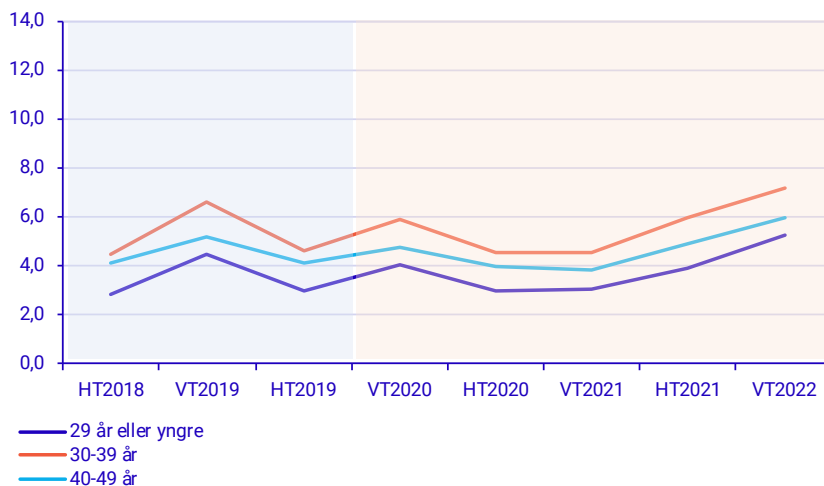
Högst frånvaro bland 30–39-åringar

Precis som bland grundskollärare hade åldersgruppen 30–39 år högst antal frånvarodagar under hela mätperioden, det vill säga både före och under coronapandemin. Åldersgruppen som har lägst antal frånvarodagar är den yngsta gruppen, 29 år eller yngre.

Diagram 12

Den totala frånvaron i antal dagar per lärare efter ålder Gymnasielärare HT2018–VT2022

Antal dagar



Not: Frånvaron bland lärare 50 år eller äldre var ungefär i nivå med den bland de i åldern 40-49 år. Se tabellbilaga.

Något högre frånvaro bland lärare med legitimation

Vidare kan vi inte se några tydliga skillnader när det gäller lärares anställning hos offentlig eller enskild huvudman. Vi har tidigare sett att skillnader var mer tydliga bland grundskollärare.

Precis som bland grundskollärare finns det däremot vissa skillnader om vi jämför gymnasiet med och utan legitimation. Lärare med legitimation har något högre frånvaro jämfört med lärare utan legitimation. Framför allt före men också under de två sista terminerna under coronapandemin. En del av förklaringen kan vara, precis som bland grundskollärare, att en högre andel kvinnor än män bland gymnasiet har legitimation och från tidigare vet vi att kvinnornas totala frånvaro är högre än männens.

Lägre frånvaro bland lärare i mindre städer och tätorter

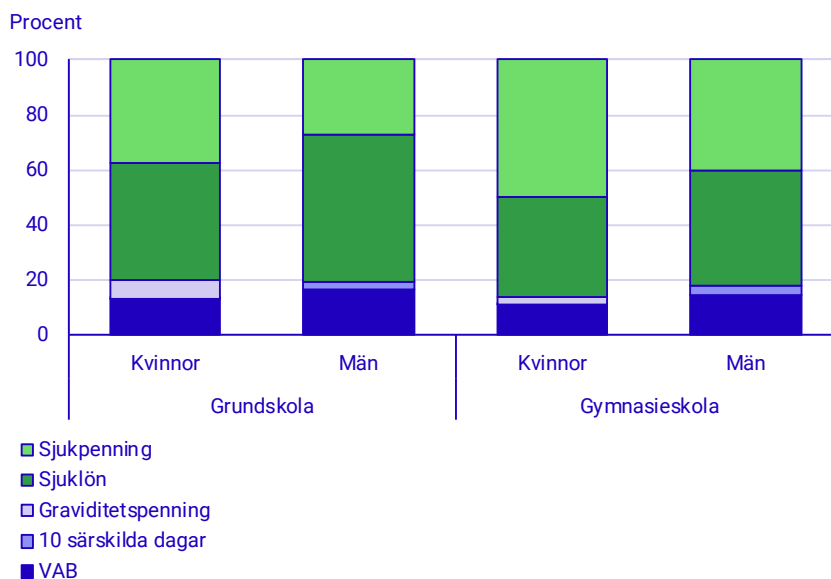
Skillnader i den totala frånvaron finns när vi jämför olika kommungrupper. Gymnasiet i mindre städer och tätorter har lägre frånvaro jämfört med lärare i större städer eller i storstäder. Skillnaden fanns under hela mätperioden.

Frånvarons sammansättning - sjuklön och sjukpenning vanligast

Diagram 13 nedan visar den totala frånvaron för den sista terminen under coronapandemin, VT2022. Under den terminen finner vi högst antal frånvarodagar bland lärarna i båda skolformerna, 10 dagar bland grundskollärare och 6 dagar bland gymnasiet. Den totala frånvarons sammansättning ser dessutom ut på ungefär samma sätt för de andra terminerna både före och under coronapandemin och därför väljer vi att enbart visa diagram för VT2022.

I diagrammet ser vi att sjuklön och sjukpenning utgör stor del av den totala frånvaron. Den procentuella fördelningen visar att 80 procent i grundskolan och ännu högre andel i gymnasieskolan (84 procent) av den totala frånvaron består av sjuklön och sjukpenning. Minst andel av totalen består av de 10 särskilda dagarna och graviditetspenning.

Diagram 13
Den totala frånvaron i antal dagar per lärare efter frånvarotyp och kön
Grundskol- och gymnasielärare VT2022



Förändring av sjuklön, sjukpenning och VAB under pandemin

I diagram 14 och 15 har vi tittat lite mer specifikt på de olika frånvarotypernas bidrag till den totala frånvarons förändring. Frånvarodagarna under coronapandemin jämförs med dagarna före coronapandemin. Analysen har gjorts på samma sätt som i avsnittet om skillnader i den totala frånvaron före och under coronapandemin. Vårterminerna jämförs med VT2019 och höstterminerna jämförs med genomsnittet av HT2018 och HT2019.

Frånvarotypens förändring respektive termin jämfört med innan coronapandemin visas i diagrammen nedan, ett diagram per skolform. Antal dagar på X-axel som är positiva betyder att frånvarotyperna under coronapandemin har ökat jämfört med tiden före coronapandemin. Däremot antal dagar på X-axel som är negativa visar att frånvarotyperna under coronapandemin har minskat jämfört med tiden före coronapandemin.

I analysen ingår sjukpenning, sjuklön och VAB, det vill säga tre av de fem frånvarotyperna. De två andra, graviditetspenning och 10 särskilda dagar, utgör en väldigt liten del av den totala frånvaron (se diagram 13) och redovisas därför inte särskilt.

Sjuklön bidrar mest till ökningen bland grundskollärare

Det finns vissa skillnader mellan skolformerna och de två diagrammen nedan. För grundskollärare har sjuklönen under samtliga terminer under coronapandemin varit den frånvarotypen som bidragit mest till ökningen av den totala frånvaron. Som mest ökade den 1,7 dagar under första terminen med pandemin, VT2020. Antalet dagar med sjukpenning minskade däremot.

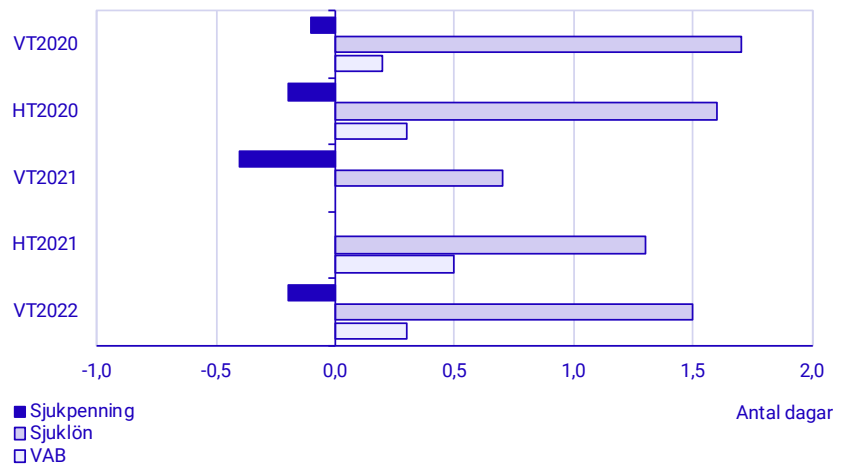
Bland grundskollärare bidrar graviditetspenningen från VT2021 märkbar till den totala frånvaron. Räknat på samtliga lärare (både kvinnor och män) ökade graviditetspenningen med 0,3 dagar per lärare VT2021, med 0,1 dagar under HT2022 och med 0,5 dagar under VT2022 jämfört med innan pandemin.

Diagram 14

Frånvarotypernas förändring i antal dagar under coronapandemin jämfört med före coronapandemin

Grundskollärare

Termin



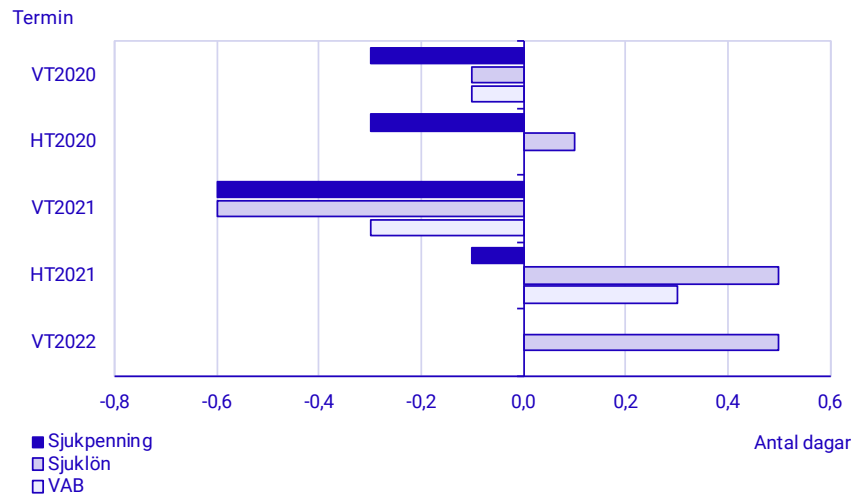
Not: Vårterminerna jämförs med VT2019. Höstterminerna jämförs med genomsnittet av HT2018 och HT2019.

Minskning av sjukpenning i början bland gymnasielärare

För gymnasielärare minskade den totala frånvaron under de första tre terminerna av pandemin. Minskningen har drivits mest av att sjukpenningen minskat. VT2021 har även sjuklönen minskat mycket. De två sista terminerna då den totala frånvaron ökade, var sjukpenningen i stort sett oförändrad jämfört med innan pandemin, men sjuklönen ökade.

Diagram 15
Frånvarotypernas förändring i antal dagar under coronapandemin jämfört med före coronapandemin

Gymnasielärare



Not: Vårterminerna jämförs med VT2019. Höstterminerna jämförs med genomsnittet av HT2018 och HT2019.

Sjuklön

Anställda har sjuklön från arbetsgivaren de första 14 dagarna av ett sjukfall och har därefter möjlighet att ansöka om sjukpenning det vill säga ersättning från Försäkringskassan. Som vi har sett ovan i diagram 13 bidrar sjuklön med betydande del till den totala frånvaron, 45 procent bland grundskollärare och nästan 40 procent bland gymnasielärare under terminen när den totala frånvaron var som högst (VT2022).

Med syfte att motverka smittspridningen av covid-19 beslutade regeringen att tillfälligt ersätta avdraget för karens i april 2020. Syftet med ersättning för karens var att det skulle bli mindre ekonomiskt kännbart för den som är sjuk att stanna hemma⁶. I analysen har vi räknat med karensdagen i sjuklöneperioden, både för tiden innan och under coronapandemin.

Antalet dagar med sjuklön har sett olika ut för tiden före och under coronapandemin. Före coronapandemin var antalet dagar under 3 för grundskollärare och ännu mindre, under 2 dagar, bland gymnasielärare. Under pandemin har lärare i viss mån haft möjlighet att arbeta hemifrån om de haft milda symtom. Trots det ser vi en tydlig ökning av antalet sjuklönedagar med start VT2020, terminen när coronapandemin bröt ut i samhället. Framförallt bland grundskollärare. Ökningen består sedan under resterande mätterminer. Till en början ökar alltså antalet

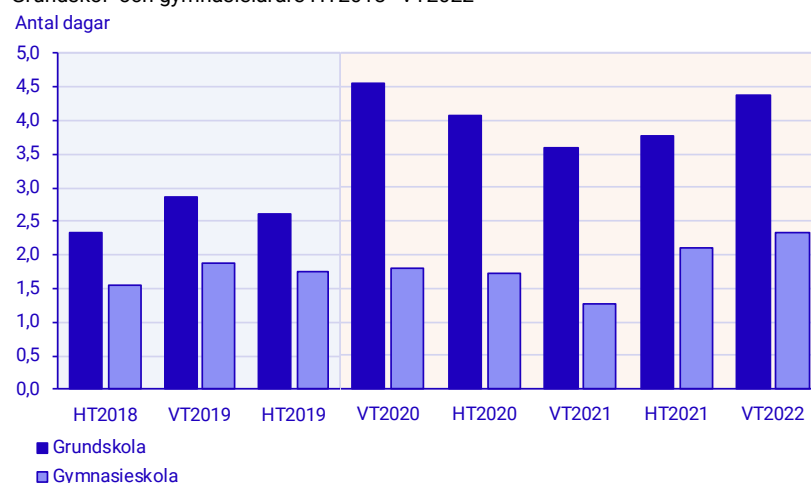
⁶ Försäkringskassan (2022a)

sjuklönedagar endast för grundskollärarna. För gymnasielärarna ser vi en ökning först de sista två terminerna vilket ger en annan bild när det gäller gymnasielärare.

Diagram 16 visar också att grundskollärare har fått sjuklön i större utsträckning i jämförelse med gymnasielärare. Vi har även noterat att antalet sjuklönedagar alltid är större under vårterminen jämfört med höstterminen under ett och samma läsår. Det gäller med ett undantag för läsåret 2020/21 och för båda skolformerna. En förklaring kan vara att restriktionerna gav effekt även på andra sjukdomar så som influensa, magsjuka osv. som förekom i mindre omfattning än vanligt under detta läsår.

Antal dagar med sjuklön för grundskollärare har varierat mellan 2,3 och 4,6 dagar samt 1,3 och 2,3 dagar bland gymnasielärare.

Diagram 16
Sjuklön i antal dagar per lärare efter skolform
Grundskol- och gymnasielärare HT2018–VT2022



Grundskollärare

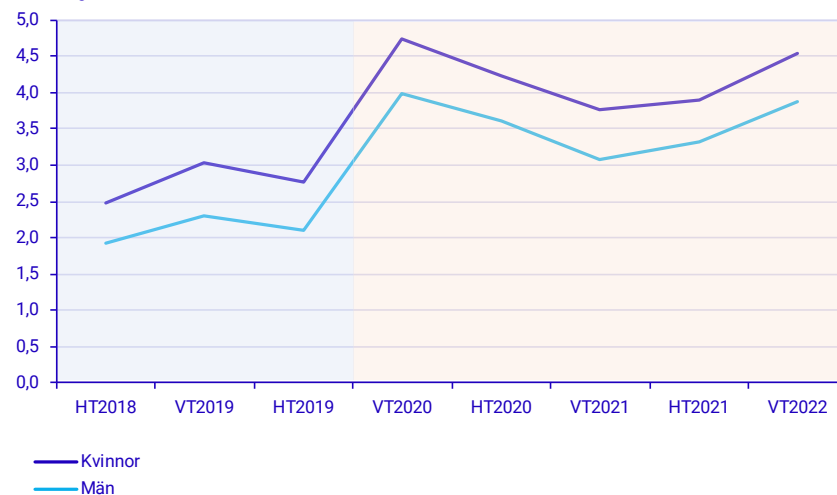
Grundskollärare är en något yngre grupp och antalet sjuklönedagar är något fler jämfört med gymnasielärare. Diagram 17 visar att kvinnor har fler sjuklönedagar än män bland grundskollärare. Som mest var det under VT2020, 4,7 dagar, vilket är en tydlig effekt av coronapandemin som bröt ut våren 2020. Det här är dessutom den termin när skillnader mellan kvinnor och män var som störst även om variationen är ungefär detsamma under hela mätperioden.

Diagram 17

Sjuklön i antal dagar per lärare efter kön

Grundskollärare HT2018–VT2022

Antal dagar



Gymnasielärare

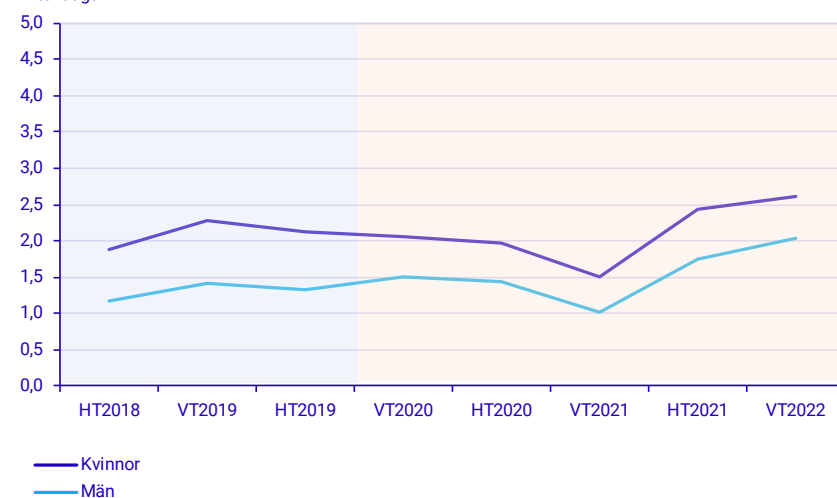
Diagram 18 visar att kvinnor har fler sjuklönedagar än män även bland gymnasielärare. Som mest var det under VT2022, 2,6 dagar. Bland gymnasielärare finns ingen tydlig effekt av coronapandemins utbrott. Skillnaden mellan kvinnor och män bland gymnasielärare är ungefär densamma under hela mätperioden. De två sista terminerna undervisade gymnasielärare i större utsträckning på plats i skolan och då ser det ut som att antalet sjuklönedagar ökar under HT2021 och VT2022.

Diagram 18

Sjuklön i antal dagar per lärare efter kön

Gymnasielärare HT2018–VT2022

Antal dagar



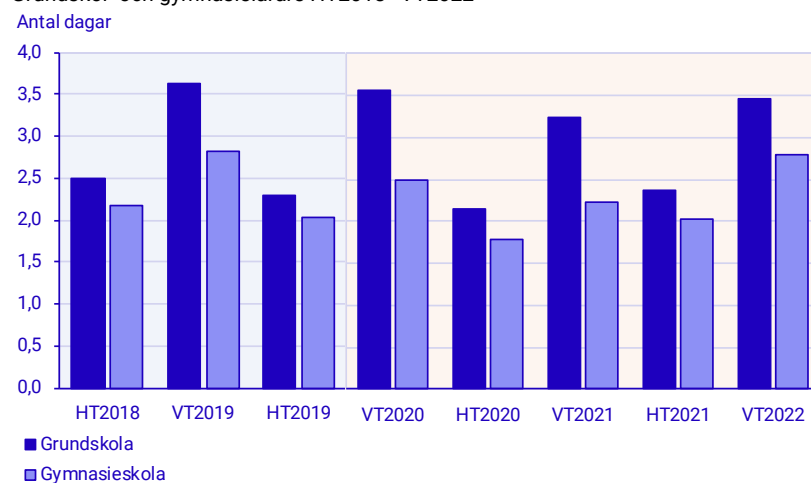
Sjukpenning

Efter 14 dagar med sjuklön som anställda får från arbetsgivaren har man därefter möjlighet att ansöka om sjukpenning från Försäkringskassan. Som vi har sett ovan i diagram 13 bidrar sjuklön med en betydande del till den totala frånvaron, 35 procent bland grundskollärare och nästan 50 procent bland gymnasielärare under terminen när den totala frånvaron var som högst (VT2022).

Behovet av sjukpenning har sett ut på ungefär samma sätt för tiden före och under coronapandemin. Lärare har under pandemin i viss mån haft möjlighet att arbeta hemifrån om de haft milda symtom. Det kan vara en förklaring till varför det inte finns ännu tydligare skillnader under vår mätperiod, HT2018–VT2022.

Diagram 19 visar att grundskollärare har fått sjukpenning i större utsträckning jämfört med gymnasielärare. Antal dagar med sjukpenning för grundskollärare har varierat mellan 2,2 och 3,6 dagar samt 1,8 och 2,8 dagar bland gymnasielärare.

Diagram 19
Sjukpenning i antal dagar per lärare efter skolform
Grundskol- och gymnasielärare HT2018–VT2022



Mätproblem leder sannolikt till en underskattning av sjukpenning under höstterminerna bland grundskollärare

Uttag av sjukpenning är alltid större under vårterminen jämfört med höstterminen under ett och samma läsår. Detta för båda skolformerna. En förklaring kan vara att registret över pedagogisk personal inte omfattar lärare som har varit frånvarande 30 dagar eller längre exempelvis på grund av föräldraledighet eller sjukskrivning, vid mätdatum 15 oktober. Under höstterminer redovisas med andra ord bara lärare som inte har varit sjuka längre tid (fått sjukpenning). Till vårterminen kan däremot de här lärarna vara tillbaka i tjänst men de räknas inte som lärare i tjänst enligt registret som fortfarande baseras på höstens uppgift. Den här problematiken antas leda till en underskattning av sjukpenning under höstterminerna.

Det kan också ligga bakom skillnaden vi ser av vår statistik jämfört med Försäkringskassans (2022c) uppgifter om längre sjukfrånvaro bland grundskollärare. Försäkringskassans statistik baseras på Sysselsättningsregistret och där ingår även tillfälligt frånvarande personer som exkluderas i Lärarregistret.

Försäkringskassans kalenderårsuppgifter visar att antalet startade sjukfall bland grundskollärare ökade 2020 och 2021 jämfört med 2019. Samtidigt har antal grundskollärare i Sysselsättningsregistret ökat under de här åren, något vi inte kan se i samma omfattning i Lärarregistret, men som bekräftar att det kan finnas mätproblem.

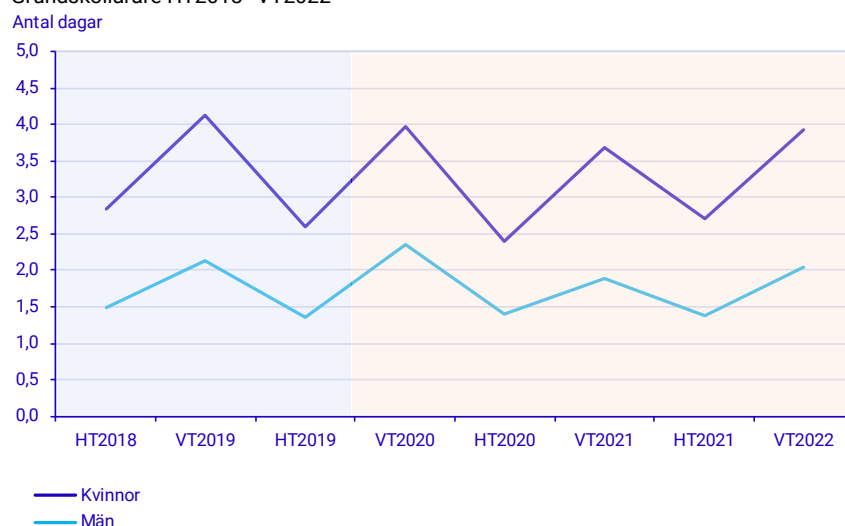
Bland gymnasielärare minskade däremot antalet startade sjukfall i Försäkringskassans (2022) statistik, vilket stämmer överens med vår statistik. Även det genomsnittliga antalet sjukskrivningsdagar minskade under de här åren.

Läs mer i kapitlet *Kort om statistiken*.

Grundskolan

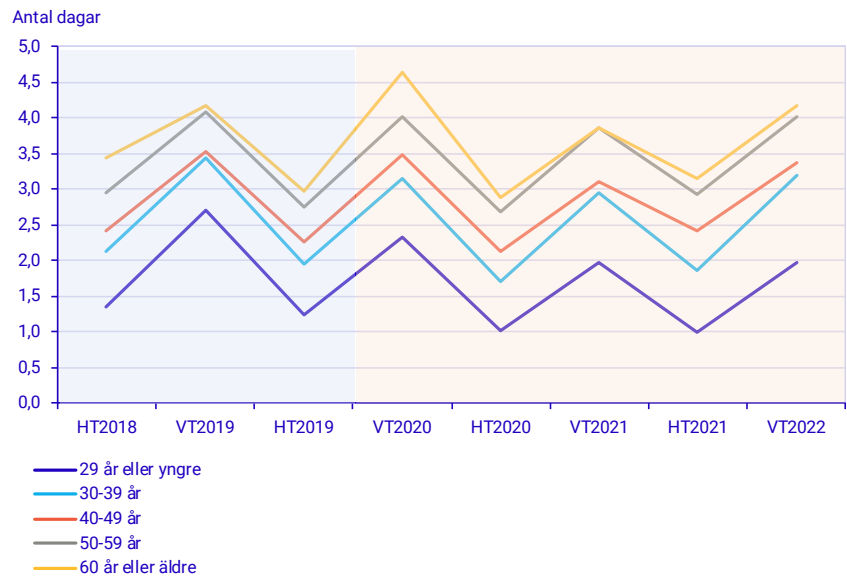
Grundskollärare är en något yngre grupp och antalet sjukpenningdagar är något fler jämfört med gymnasielärare. Diagram 20 visar att kvinnor tar ut fler dagar än män bland grundskollärare. Som mest var det under VT2019, 4,1 dagar. Det finns alltid fler sjukpenningdagar under vårterminen jämfört med höstterminen under ett och samma läsår.

Diagram 20
Sjukpenning i antal dagar per lärare efter kön
Grundskollärare HT2018–VT2022



Bland grundskollärare tar den yngsta gruppen, 29 år eller yngre, ut lägst antal dagar under hela tidsperioden. Den äldsta gruppen, 60 år eller äldre, är den grupp som har flest dagar per lärare, som mest 4,6 dagar under VT2020 när coronapandemin bröt ut. I den här åldersgruppen finns också mest variation under de undersökta åtta terminerna.

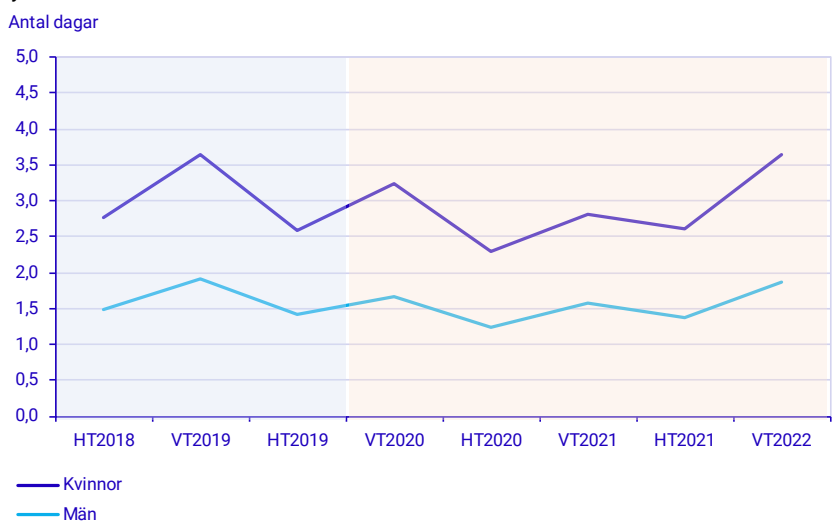
Diagram 21
Sjukpenning i antal dagar per lärare efter ålder
 Grundskollärare HT2018–VT2022



Gymnasieskolan

Diagram 22 visar att kvinnor har fler dagar med sjukpenning än män även bland gymnasielärare. Som mest var det under VT2019, 3,7 dagar. Även bland gymnasielärare finns det alltid fler sjukpenningdagar under vårterminen jämfört med höstterminen under ett och samma läsår.

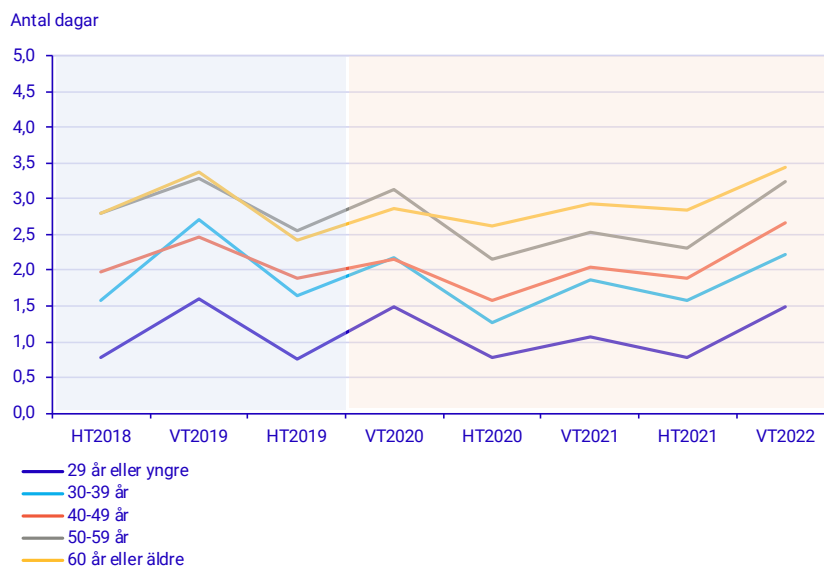
Diagram 22
Sjukpenning i antal dagar per lärare efter kön
 Gymnasielärare HT2018–VT2022



Det finns ingen förändring av mönstret när vi tittar på ålder bland gymnasielärare och jämför med grundskollärare. Gymnasielärare är något äldre och antalet uttagna sjukpenningdagar är något färre jämfört med grundskollärare. Ju yngre läraren är desto färre uttag av sjukpenning tar personen ut. Lägst uttag gör gruppen 29 år eller yngre under hela tidsperioden. De två äldsta åldersgrupperna, 50–59 år och 60

år eller äldre, har flest uttagna dagar per lärare under hela mätperioden. Mest variation bland gymnasielärare finns i gruppen 30–39-åringar.

Diagram 23
Sjukpenning i antal dagar per lärare efter ålder
Gymnasielärare HT2018–VT2022



Tillfällig föräldrapenning för vård av barn (VAB)

Tillfällig föräldrapenning för vård av barn (VAB) gör det möjligt för föräldrar eller närstående att få ersättning för att vara hemma från arbetet med sjuka barn. Mönstret kring antalet uttagna dagar med tillfällig föräldrapenning för vård av barn är ganska likt för grundskol- och gymnasielärare. Som vi har sett ovan bidrar VAB med nästan 15 procent till den totala lärarfrånvaron i båda grund- och gymnasieskolan under den sista terminen av coronapandemin när frånvaron var som högst.

Grundskollärare

Tittar vi på alla grundskollärare är uttaget av tillfällig föräldrapenning för vård av barn alltid något högre under vårterminer jämfört med höstterminer. Som mest har man tagit ut under den första coronapandemiterminen, VT2020 samt under VT2022, och som lägst terminerna innan coronapandemin, HT2018 och HT2019.

När vi tittar på kön bland grundskollärare är skillnaderna väldigt små. Det är kvinnor som tar ut något fler dagar än män oavsett termin. Skillnaden mellan kvinnor och män var som störst, 0,2 dagar, under VT2020.

Diagram 24

Tillfällig föräldrapenning för vård av barn (VAB) i antal dagar per lärare efter kön
Grundskollärare HT2018–VT2022

Antal dagar

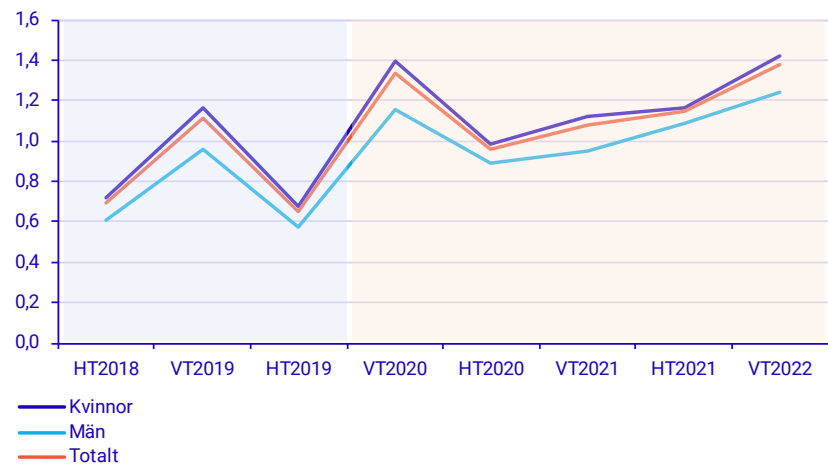


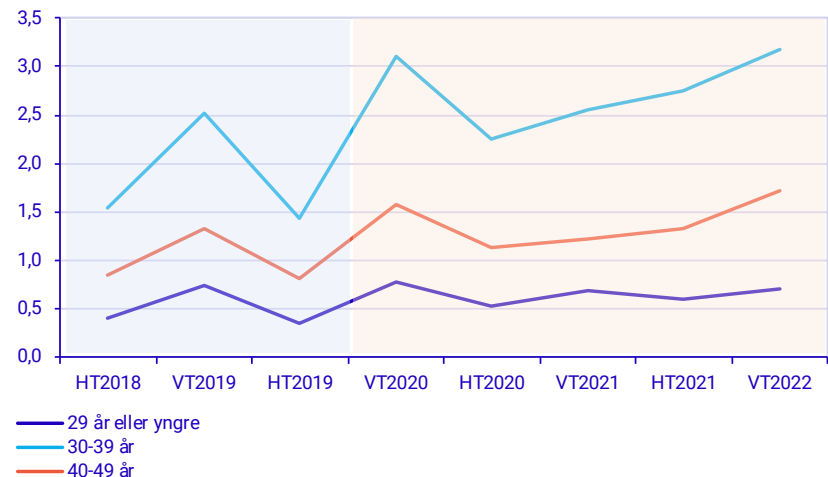
Diagram 25 nedan visar tillfällig föräldrapenning för vård av barn för grundskollärare i de tre yngre ålderskategorierna, under 30 år, 30–39 år och 40–49. I de två äldre ålderskategorierna, 50–59 år och 60 år eller äldre, finns också förekomst av uttag av VAB, men den är liten. För statistiken i de två åldersgrupperna se tabellbilaga.

Högst VAB-uttag, oavsett termin, finns i åldersgruppen 30–39 år. Som högst var antalet 3,1 dagar per lärare under VT2020 när coronapandemin bröt ut. Den kommande terminen gick antalet i den åldersgruppen ner till 2,2 dagar för att sedan öka för varje termin. VT2022 är antalet uttagna dagar på samma höga nivå som första pandemivåren 2020 det vill säga drygt 3 uttagna dagar per lärare i åldersgruppen 30–39 år.

Diagram 25

Tillfällig föräldrapenning för vård av barn (VAB) i antal dagar per lärare efter ålder
Grundskollärare HT2018–VT2022

Antal dagar



Gymnasielärare

Tittar vi på alla gymnasielärare är uttaget av tillfällig föräldrapenning för vård av barn betydligt lägre bland gymnasielärare jämfört med grundskollärare⁷. Som grupp är gymnasielärare äldre jämfört med grundskollärare och har färre yngre barn. Även bland gymnasielärare finns alltid något högre uttag under vårterminer jämfört med höstterminer med ett undantag för läsåret 2020/21. Som mest har man tagit ut VAB under VT2022 och som lägst terminen innan coronapandemin bröt ut HT2019 men även VT2021.

När vi tittar på kön bland gymnasielärare är det kvinnor som tar ut något fler dagar än män oavsett termin. Skillnaden var som störst, 0,3 dagar per lärare, under VT2019. Coronapandemin ser inte ut att ha påverkat uttag av VAB-dagar avsevärt bland gymnasielärarna heller. Uttaget är som lägst bland kvinnor och män under VT2021. Både kvinnor och män tar ut VAB-dagar i ungefär lika stor utsträckning efter coronapandemins utbrott som innan.

Diagram 26

Tillfällig föräldrapenning för vård av barn (VAB) i antal dagar per lärare efter kön
Gymnasielärare HT2018–VT2022

Antal dagar

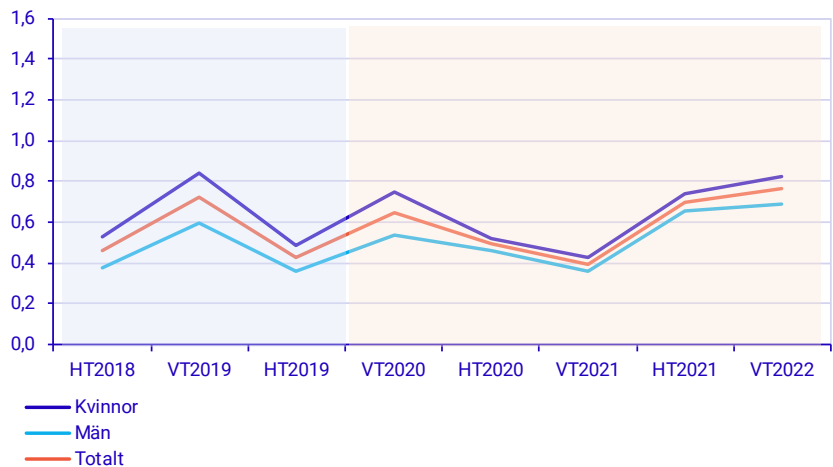
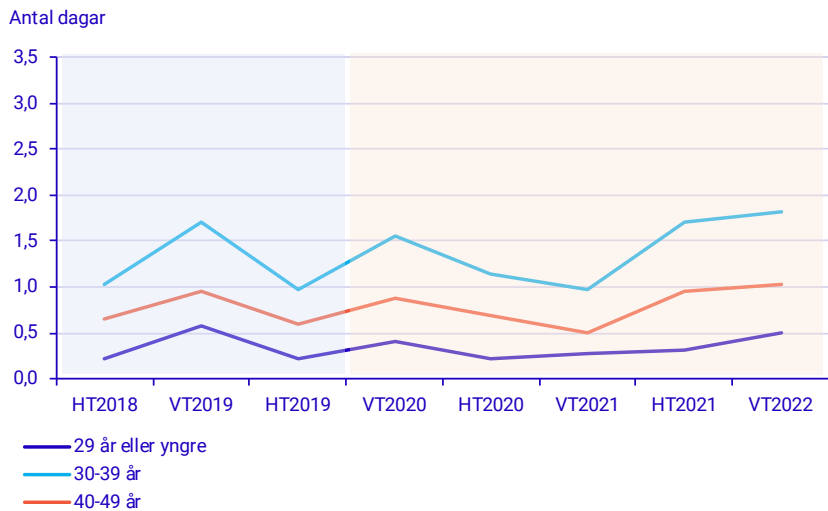


Diagram 27 visar tillfällig föräldrapenning för vård av barn för gymnasielärare. Även här visas de tre yngre ålderskategorierna medan uppgifter för de andra två äldre ålderskategorierna finns i tabellbilaga. Högst VAB-uttag, oavsett termin, finns även här i åldersgruppen 30–39 år. Som högst 1,8 dagar per lärare under den sista mätperioden VT2022.

⁷ Se också Försäkringskassan (2023) om nivåskillnader mellan grundskol- och gymnasielärare under 2020. Observera att Försäkringskassan redovisar antal VAB-dagar för de som haft minst en dag VAB, medan statistiken i den här rapporten redovisar det genomsnittliga antalet VAB-dagar för samtliga lärare.

Diagram 27

Tillfällig föräldrapenning för vård av barn (VAB) i antal dagar per lärare efter ålder
Gymnasielärare HT2018–VT2022



Graviditetspenning

Kvinnor kan vid ansträngande arbete få graviditetspenning om arbetsgivaren inte kan omplacera till ett annat arbete som passar bättre under slutet av graviditeten. Under 2021 fram till 31 mars 2022 ansågs gravida vara i riskgrupp för covid-19 från och med graviditetsvecka 20. Gravida som löpte risk att smittas av covid-19 på jobbet kunde ansöka om graviditetspenning. Det gör att antal dagar med graviditetspenning för de tre sista terminerna är betydligt högre jämfört med tidigare, som mest under VT2022 i både grund- och gymnasieskolan.

Som vi har sett ovan i diagram 13 bidrar graviditetspenning med väldigt liten del till den totala lärarfrånvaron, under 5 procent. Det gäller för båda skolformerna. Observera att i det här avsnittet redovisas antalet dagar per 1000 lärare.

Under perioden före coronapandemin var det inte vanligt med graviditetspenning bland lärare. Antalet var försumbart, 16 dagar eller mindre per 1000 lärare fram till och med HT2020. Detta oavsett skolform.

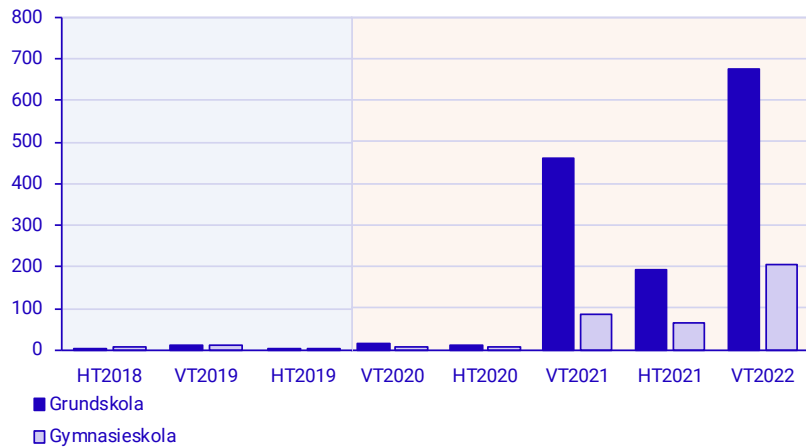
När vi jämför skolformerna under de tre återstående terminerna finns det större skillnader. Det var betydligt vanligare med graviditetspenning bland grundskollärare jämfört med gymnasielärare. Skillnaden var som störst under just VT2022 men den finns även de andra två terminerna. En förklaring kan vara att andelen grundskollärare i barnafödande ålder är högre än motsvarande andel gymnasielärare.

Diagram 28

Graviditetspenning i antal dagar per 1000 kvinnliga lärare

Grundskol- och gymnasielärare HT2018–VT2022

Antal dagar



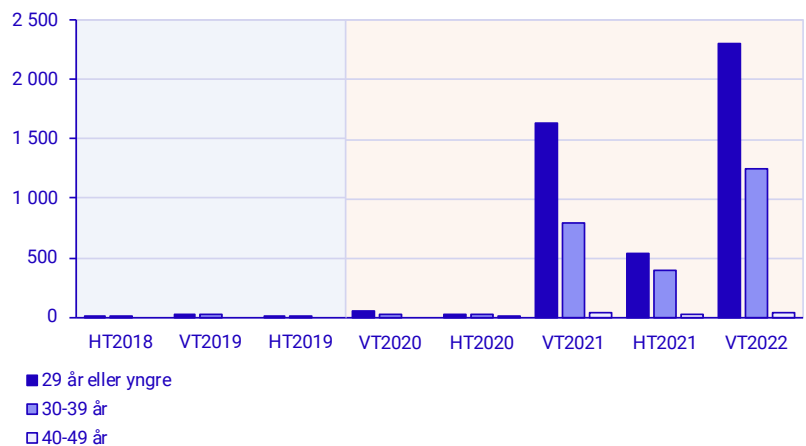
Skillnaden är ännu tydligare när vi jämför olika åldersgrupper. I de yngre åldersgrupperna finns alla uttagna dagar av graviditetspenning. De åldersgrupperna, 29 år eller yngre, 30–39 år och 40–49 år, visas för kvinnliga grundskollärare i diagram 29 nedan. I åldersgruppen 29 år eller yngre uppgick graviditetspenning till drygt 2300 dagar per 1000 grundskollärare under VT2022.

Diagram 29

Graviditetspenning i antal dagar per 1000 kvinnliga lärare

Grundskollärare HT2018–VT2022

Antal dagar



Mönstret ser ut på ungefär samma sätt för gymnasielärare. Åldersstrukturen är lite annorlunda bland lärare i gymnasieskolan. Gymnasielärare är något äldre jämfört med grundskollärare och antal uttagna dagar för graviditetspenning är färre. Som mest i åldersgruppen

29 år eller yngre där det finns strax över 1000 uttagna dagar (per 1000 gymnasielärare) under VT2022.

Skolornas hantering av lärarnas frånvaro

I det här avsnittet redovisas resultat från distansenkäten. I enkäten ställde vi frågor till rektorerna om hur skolan hanterat lärarfrånvaro före respektive under pandemin. Frågorna ställdes i enkätundersökningen hösten 2022 och besvarades således retroaktivt avseende

- höstterminen 2019 till januari-februari 2020 (tiden innan pandemin)
- mars 2020 till mars 2022 (tiden för coronapandemin till pandemirestriktioner och allmänna råd togs bort).

Rektorerna svarade på frågor kring skolans hantering av lärarnas frånvaro, före och under coronapandemin, på grund av sjukdom eller vård av barn. Hur skolan hanterat planeringsbar frånvaro i form av föräldraledighet ingår inte.

Diagram 30 och 31 ger en överblick hur det såg ut för grund- och gymnasieskolan för tiden före coronapandemin när all undervisning bedrevs som närundervisning.

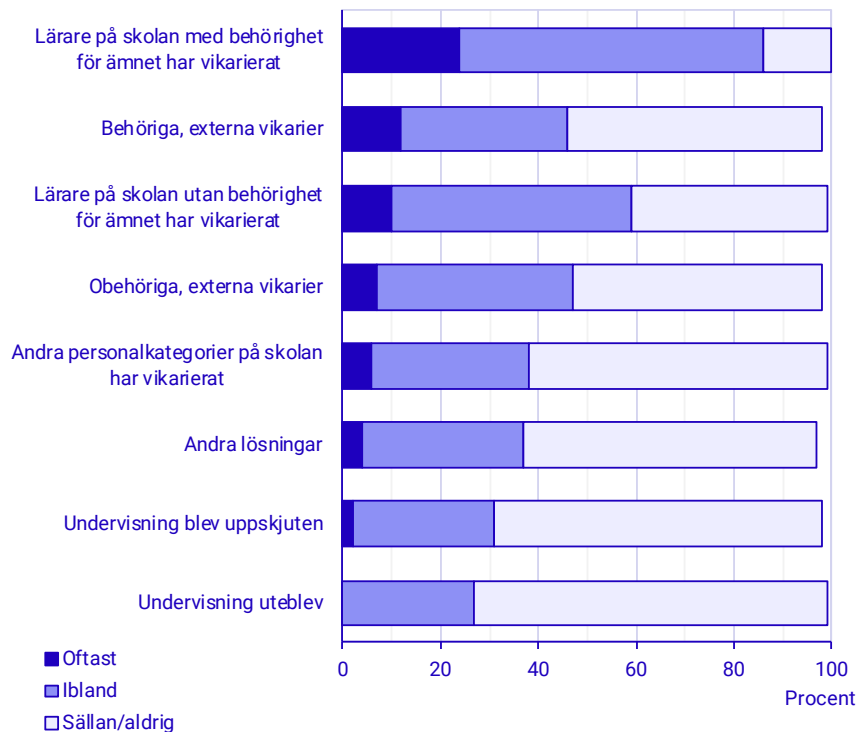
Gymnasieskolan

En av fyra rektorer svarade att skolan oftast hanterade lärarnas frånvaro genom att lärare på skolan med behörighet för ämnet hade vikarierat. Ytterligare 60 procent av gymnasierektorerna svarade att man ibland gjorde det.

En majoritet, ca 70 procent, av rektorerna svarade att undervisning i gymnasieskolan sällan/aldrig uteblev eller blev uppskjuten på grund av lärarnas frånvaro.

Diagram 30

Andel gymnasieelever utifrån rektorns svar om hur skolan hanterat lärares frånvaro pga. sjukdom eller vård av barn före coronapandemin



Statistiken summerar inte till 100 procent eftersom svarsalternativet "vet inte" inte redovisas.

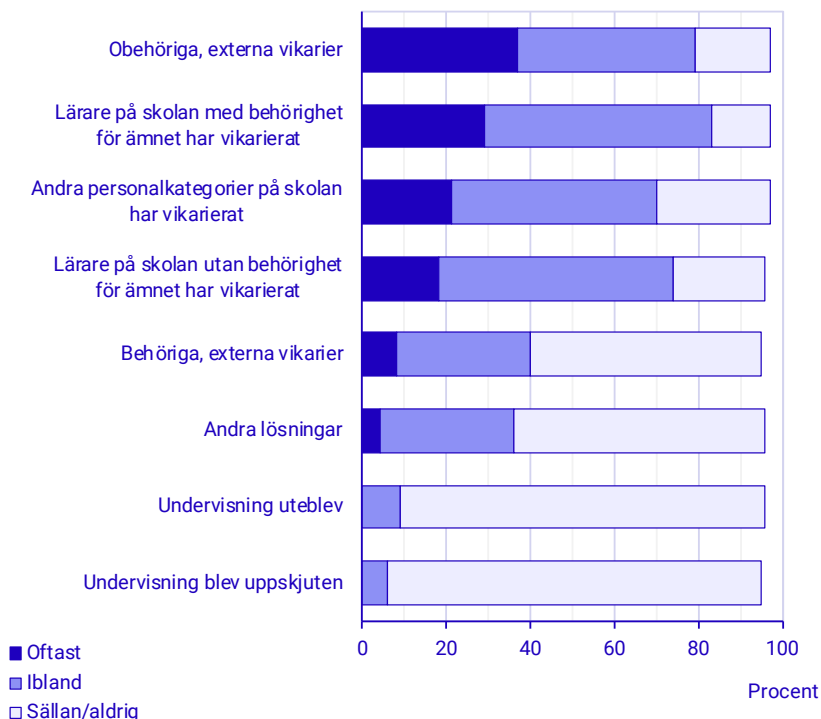
Rektorerna har svarat på ungefär samma sätt för tiden under pandemin, men andelen som svarade "oftast" eller "ibland" är något lägre för så gott som alla delfrågor. Det finns dock inte några signifikanta skillnader för tiden före och under coronapandemin (se mer detaljer i tabellbilaga).

Grundskolan

Nästan 40 procent av rektorerna svarade att skolan oftast hanterade lärarnas frånvaro genom att man tog in obehöriga, externa vikarier. Ytterligare 40 procent av rektorerna svarade att man ibland gjorde det.

En stor majoritet, ca 90 procent, av rektorerna svarade att undervisning i grundskolan sällan/aldrig blev uppskjuten eller uteblev på grund av lärarnas frånvaro.

Diagram 31
Andel grundskoleelever utifrån rektorns svar om hur skolan hanterat lärares frånvaro pga. sjukdom eller vård av barn före coronapandemin



Statistiken summerar inte till 100 procent eftersom svarsalternativet "vet inte" inte redovisas.

Frågor med samma fasta svarsalternativ har ställts till rektorerna på samma sätt även för tiden under pandemin. Rektorerna har svarat på ungefär samma sätt för alla delfrågor. Det finns inte några signifikanta skillnader för tiden före och under coronapandemin (se mer detaljer i tabellbilaga).

Vanligt med undervisning på distans på högstadiet under pandemin

Vid en jämförelse mellan olika stadier i grundskolan ser vi att det finns vissa signifikanta skillnader på frågor som har ställts till grundskolerektorer.

En betydande del av rektorerna på högstadiet svarade för tiden under coronapandemin att skolorna hanterade lärarnas frånvaro på grund av sjukdom eller vård av barn genom att ordna undervisning på distans, ca 45 procent svarade oftast och ibland. 55 procent svarade att de sällan/aldrig gjorde så. Andelen som svarade att de oftast och ibland gjorde så på låg- och mellanstadiet var mycket lägre, ca 5 procent i lågstadiet och 12 procent i mellanstadiet.

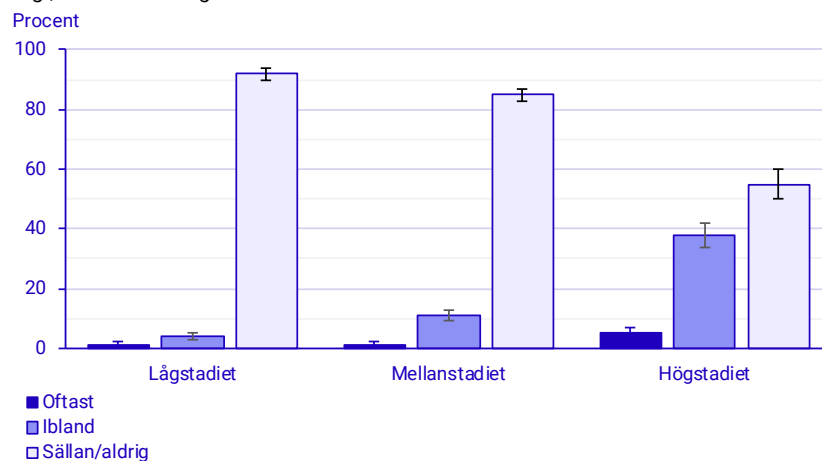
UNDER CORONAPANDEMIN

GRUNDSKOLANS OLIKA STADIER

Diagram 32

Andel elever som gick i skolor som hanterade lärares frånvaro pga. sjukdom eller vård av barn under coronapandemin genom att ordna undervisning på distans

Låg-, mellan- och högstadiet



*Den svarta linjen inuti staplarna representerar konfidensintervall som är ett spann inom vilket det sanna värdet finns med 95 procents säkerhet.

Utebliven eller uppskjuten undervisning vanligare i högstadiet jämfört med låg- och mellanstadiet

Ca 20 procent av rektorer på högstadiet svarade för tiden före coronapandemin att skolorna oftast eller ibland hanterade lärarnas frånvaro genom att undervisning uteblev. Andelen är ännu högre för tiden under coronapandemin, ca 25 procent av rektorerna på högstadiet svarade att undervisning vid ordinarie lärares frånvaro oftast och ibland uteblev. Andelen bland låg- och mellanstadiet var mycket lägre, ca 5 procent av rektorerna svarade oftast eller ibland både för tiden före och under coronapandemin.

Ungefär samma mönster och liknande andelar hittar vi även på frågan kring skolornas hantering av lärarnas frånvaro genom att undervisning blev uppskjuten. För mer detaljer se tabellbilagan.

Obehöriga externa vikarier vanligare i grundskolan jämfört med gymnasieskolan både före och under pandemin

Som en jämförelse för tiden före och under coronapandemin mellan gymnasie- och grundskolan har vi valt att visa delfrågan om obehöriga externa vikarier.

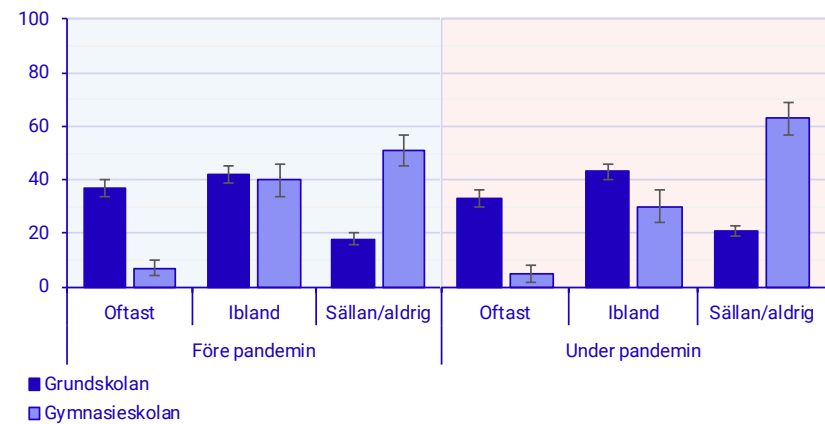
Både före och under tiden med coronapandemin var det vanligare att grundskolor jämfört med gymnasieskolor tog in obehöriga externa vikarier vid ordinarie lärares frånvaro på grund av sjukdom eller vård av barn. Nästan 40 procent av grundskolerektorerna svarade att de oftast gjorde så för tiden före coronapandemin. Andelen under coronapandemin var något lägre, 33 procent. Motsvarande andel bland gymnasierektorer var 7 procent innan pandemin och 5 procent under pandemin.

I gymnasieskolorna blev det under pandemin ännu mer ovanligt att ta in obehöriga externa vikarier. För tiden före pandemin svarade 50 procent av rektorerna att de sällan eller aldrig tog in obehöriga externa vikarier vilket kan jämföras med drygt 60 procent under coronapandemin.

Diagram 33

Andel elever som gick i skolor som hanterade lärares frånvaro pga. sjukdom eller vård av barn före och under pandemin genom att ta in obehöriga externa vikarier
Gymnasie- och grundskoleelever under perioder av närundervisning

Procent



*Den svarta linjen inuti staplarna representerar konfidensintervall som är ett spann inom vilket det sanna värdet finns med 95 procents säkerhet.

Kort om statistiken

Nedan ges en kortfattad bild av vad statistiken omfattar och hur den framställs samt statistikens tillförlitlighet och kvalitet. Rapporten omfattar två delar, en registerdel och en enkät del. Fokus i det här avsnittet ligger på registerdelen i rapporten. För enkät delen hänvisar vi till rapporterna om fjärr- och distansundervisning där det finns en mer utförlig dokumentation, se SCB:s webbplats www.scb.se/UF0549.

Statistikens ändamål och innehåll

SCB har tidigare genomfört undersökningar riktade till grund- och gymnasieskolor för att undersöka mängden fjärr- och distansundervisning under coronapandemin. Rapporter som har publicerats belyser coronapandemin och hur den har påverkat elever och lärare i grund- och gymnasieskolor. Den här registerstudien över lärares frånvaro ger ännu en pusselbit till helhetsbilden över coronapandemin och hur den har påverkat elevernas lärande.

Statistiken omfattar åtta terminer eller fyra läsår, 2018/19 till 2021/22, det vill säga 1,5 år innan coronapandemin och 2,5 år som i olika utsträckning har påverkats av coronapandemin.

I populationen ingår samtliga individer som var rapporterade som verksamma lärare i grund- eller gymnasieskolan i en eller flera årgångar av Skolverkets lärarregister under perioden 2018–2022.

Statistiken omfattar lärarnas totala frånvaro samt frånvaro av olika anledningar. Frånvaron redovisas i regel som det genomsnittliga antalet frånvarodagar per lärare. På så sätt kan frånvaron jämföras mellan olika grupper av lärare.

Följande frånvarotyper ingår i statistiken:

- **Sjukpenning och sjuklön** ska ge ekonomisk trygghet vid nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom. En person kan få hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels sjukpenning vid nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom. Under de första 14 dagarna i en sjukperiod ansvarar arbetsgivaren för att betala sjuklön till den som är anställd. Om nedsättningen av arbetsförmågan kvarstår även efter sjuklöneperioden kan en anställd få sjukpenning från Försäkringskassan.
- **Tillfällig föräldrapenning för vård av barn (VAB)** har funnits sedan föräldraförsäkringen infördes 1974. Syftet med VAB är att kompensera för förlorad arbetsinkomst som uppstår när föräldrarna behöver stanna hemma tillfälligt för att vårda sjuka barn. Föräldern kan även välja att överlåta rätten till VAB till en annan person som

stannar hemma från sitt arbete för att vårda barnet i stället för föräldern.

VAB kan normalt betalas ut från att barnet är 240 dagar (cirka 8 månader) till och med dagen innan barnet fyller 12 år. Det finns dock situationer när VAB kan betalas ut för såväl yngre som äldre barn. Ersättning kan betalas ut för tillfällig sjukdom under maximalt 120 dagar för varje barn och år.

- **Tillfällig föräldrapenning i samband med barns födelse eller adoption, även kallad 10-dagar vid barns födelse**, ger möjlighet för den andra föräldern, eller en annan person att med ersättning vara med vid förlossningen och vårda barn i samband med ett barns födelse eller adoption. Vid adoption har föräldrarna rätt till fem dagar var.
- En gravid kvinna med ett fysiskt ansträngande arbete kan få **graviditetspenning** om arbetsgivaren inte kan omplacera henne till ett annat arbete som passar henne bättre under slutet av graviditeten. Graviditetspenning kan betalas ut under högst 50 dagar under de två sista månaderna av graviditeten. Under 2021 fram till 31 mars 2022 ansågs gravida vara i riskgrupp för covid-19 från och med graviditetsvecka 20. Gravida som löpte risk att smittas av covid-19 på jobbet kunde ansöka om graviditetspenning.

Föräldrapenning ingår inte i statistiken. Det beror på att skolan kan planera för föräldraledighet på ett annat sätt än för de andra frånvarotyperna. Vi antar dessutom att föräldraledighet inte påverkats av pandemin.

Smittbärrapenning har inte tagits med i statistiken eftersom SCB inte har tillgång till uppgifterna.

Frånvaron redovisas för följande grupper:

- kvinnor och män
- åldersgrupper (29 år eller yngre, 30–39 år, 40–49 år, 50–59 år samt 60 år eller äldre)
- huvudman (offentlig och enskild)
- legitimation (lärare med någon slags legitimation eller utan legitimation. Här tas inte hänsyn till om läraren undervisar i ämnen och årskurser som hen har legitimation inom.)
- skolform (grundskola och gymnasieskola).

Statistikens framställning

Statistiken bygger på registerdata från olika register som bearbetades under hösten 2023. Efter bearbetningen har materialet granskats innan tabeller först framställdes för respektive del som beskrivs ovan i

Statistikens ändamål och innehåll och sedan med uppgift för den totala frånvaron.

Population

I populationen ingår samtliga individer som var rapporterade som verksamma lärare i grund- eller gymnasieskolan i en eller flera årgångar av Skolverkets lärarregister under perioden 2018–2022. Registret tas fram årligen med mätdatum 15 oktober och omfattar samtliga skolenheter i Sverige. Lärare definieras här som en person som bedriver och ansvarar för undervisning av en grupp elever, oavsett formell behörighet eller utbildning. Registret innehåller inte korttidsvikarier som tillfälligt ersätter ordinarie personal (upp till 30 dagar) eller lärare som varit frånvarande 30 dagar eller längre exempelvis på grund av föräldraledighet eller sjukskrivning, vid mätdatum 15 oktober. Dokumentation i form av Statistikens framställning och Kvalitetsdeklaration finns på www.scb.se/uf0113.

Vi har antagit att lärare som är verksamma på höstterminen (HT) också är verksamma på vårterminen (VT). En lärare som var verksam HT2019 ingår exempelvis i statistiken för HT2019 och VT2020.

Mätning

Förutom uppgifter från lärarregistret bygger statistiken på uppgifter som Försäkringskassan skickar in till SCB och på uppgifter från SCB:s konjunkturstatistik över sjuklöner, se www.scb.se/am0209. Vi har hämtat uppgifter om samtliga frånvarotyper från SCB:s mikrosimuleringsmodell FASIT (Fördelningsanalytiskt statistiksystem för inkomster och transfereringar). Läs mer om FASIT på www.scb.se/he0106. I [användarhandledningen](#) finns mer information om modellen och ingående variabler.

Följande beräkningar och antaganden har gjorts för respektive frånvarotyp:

- Sjuklön

I analysen har vi räknat med karensdagen i sjuklöneperioden, både för tiden innan och under coronapandemin.

Sjuklönestatistiken är en urvalsundersökning med bortfall. För individer som saknar uppgift har sjukfall imputerats. Den bearbetningen är gjord i FASIT.

Antalet dagar med sjuklön beräknas i ett första steg som antal dagar mellan start- och slutdatum för sjukfall utan att hänsyn tas till helger (lördag/söndag) eller om sjukskrivningen är på hel- eller deltid. Därefter har en justering gjorts för att ta hänsyn till helger (eller att man inte arbetar sju dagar/vecka) genom att endast räkna fem av sju dagar i sjukfallet om sjukfallet är längre än fem dagar.

- Sjukpenning

Antalet dagar med sjukpenning beräknas i ett första steg som antal dagar mellan start- och slutdatum för sjukfall utan att hänsyn tas till helger (lördag/söndag) eller om sjukskrivningen är på hel- eller deltid. Därefter har en justering gjorts för att ta hänsyn till helger (eller att man inte arbetar sju dagar/vecka) genom att endast räkna fem av sju dagar i sjukfallet om sjukfallet är längre än fem dagar.

- Tillfällig föräldrapenning för vård av barn (VAB)

För VAB finns uppgift om antal nettodagar, det vill säga antal dagar med VAB omräknat till heltid. VAB kan bara tas ut för de dagar som personen egentligen skulle ha arbetat.

- Tillfällig föräldrapenning i samband med barns födelse eller adoption, även kallad 10-dagar vid barns födelse.

För de 10 särskilda dagarna finns uppgift om nettodagar, det vill säga antal dagar omräknat till heltid.

- Gravitetetspenning

För gravitetetspenning finns uppgift om nettodagar, det vill säga antal dagar omräknat till heltid. Gravitetetspenning är, precis som föräldrapenning, en kalenderdagsberäknad förmån. Det innebär att ersättning betalas ut oavsett om det är en dag personen skulle ha arbetat, eller om det är en arbetsfri dag.

Statistikens kvalitet

Tillförlitlighet

Rapporten bygger på uppgifter som har hämtats från registret över pedagogisk personal (lärrarregistret). Registret håller mycket god kvalitet utifrån hur den är designad. I den här studien är dock designen ett problem utifrån två aspekter: Dels saknar vi kunskap om vilka som arbetar som lärare under vårterminen, dels exkluderas lärare som varit långvarigt frånvarande under höstterminen. Det leder till täcknings- och mätproblem.

Täckningsproblem

- Undertäckning: Personer som börjat arbeta inom skolan efter den 15 oktober ingår inte i statistiken.
- Övertäckning: Personer som slutat arbeta inom skolan efter den 15 oktober ingår i statistiken.

Mätproblem

- Vi gör ett antagande att personer som arbetar som lärare under höstterminen också gör det under vårterminen.

- Personer som är frånvarande längre än 30 dagar, exempelvis på grund av sjukdom eller föräldraledighet, när 15 oktober infaller, ingår inte i statistiken. Frånvaro på grund av längre sjukdom underskattas därför systematiskt i statistiken.
- Det innebär att lärarnas frånvaro under höstterminen underskattas eftersom personer med ett högt antal sjukdagar exkluderats från statistiken. Det måste beaktas vid tolkningen av skillnaderna mellan höst- och vårterminen.
- Personer som varit föräldralediga under höstterminen ingår inte heller i statistiken. Vi kan anta att personer som börjar arbeta under vårterminen efter föräldraledighet har ett högre antal VAB-dagar än genomsnittet. Det leder till att det totala antalet VAB-dagar underskattas under vårterminerna. Det måste beaktas vid tolkningen av skillnaderna mellan höst- och vårterminen.

Tabellen nedan visar statistik från Försäkringskassan över antal sjukfall och antal sjukskrivningsdagar för sjukpenning. I den statistiken ingår samtliga som haft yrkeskod grundskollärare (SSYK 2341) under året innan aktuellt år. Observera ökningen av antalet lärare från 2019 till 2020 (år 2020 respektive 2021 i tabellen nedan). Ökningen syns också i vår statistik, men inte i samma omfattning vilket talar för vår hypotes att antalet lärare underskattas i lärarregistret.

Tabell 1

Antal startade sjukfall (sjukpenning) per 1000 förvärsarbetande grundskollärare och medel antal sjukskrivningsdagar (sjukpenning) per förvärsarbetande grundskollärare per kön
Grundskollärare (SSYK 2341)

År	Antal startade sjukfall per 1000 förvärsarbetande i yrket			Medel antal sjukskrivningsdagar per förvärsarbetande i yrket			Antal förvärsarbetande i yrket*		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
2017	92,9	104,6	57,5	9,0	10,2	5,5	100 236	75 383	24 853
2018	94,4	106,4	58,8	8,5	9,6	5,3	102 861	77 078	25 783
2019	90,4	102,4	54,6	8,3	9,4	5,1	104 984	78 666	26 318
2020	125,9	138,6	88,4	8,2	9,2	5,3	106 736	79 776	26 960
2021	97,6	109,1	64,3	7,8	8,8	4,9	111 232	82 729	28 503

Försäkringskassan (2023c) Tabellbilaga Sjukfrånvaro per yrke. Tabell 4

* Antal förvärsarbetande i yrket avser förvärsarbetande året innan aktuellt år. Antal förvärsarbetande lärare baseras här på Yrkesregistret.

Smittbärrpenning

Smittbärrpenning som är en del av socialförsäkringen kan också ha påverkat lärarnas frånvaro. Den ingår dock inte i statistiken eftersom SCB inte har tillgång till uppgifterna.

Smittbärrpenning betalas ut till den som kan arbeta, men som inte får göra det på grund av risken för att smitta andra. När antalet bekräftade fall med covid-19 ökade, ökade även användningen av smittbärrpenning mellan februari 2020 och mars 2022, se Försäkringskassan (2022b). Från 1 april 2022 klassades inte covid-19

som en allmänfarlig sjukdom vilket innebar att man inte längre kunde få smittbärrpenning om man smittats av coronaviruset.

Samanvändbarhet och jämförbarhet

Samanvändbarheten av statistiken med annan skolstatistik är god. Uppgifter om antal lärare stämmer överens med Skolverkets officiella statistik. Vi använder också samma redovisningsgrupper som i den officiella statistiken över pedagogisk personal i skolan.

Jämförbarheten med annan statistik om frånvaro är begränsad. Det beror främst på att det inte finns statistik över de sysselsattas totala frånvaro. I stället redovisas varje frånvarotyp för sig. Men även möjligheten att jämföra statistik om respektive frånvarotyp i den här rapporten med annan statistik är begränsad. Det beror dels på mätperioden, dels på populationsavgränsningen.

- Vi använder här en halvårsvis redovisning för att följa skolans läsår. Det gör att pandemin och dess svängningar går att ringa in på ett bättre sätt än vid en redovisning av kalenderår och att statistiken går att jämföra med annan skolstatistik. Det kommer dock till priset av bristande jämförbarhet med Försäkringskassans uppgifter om VAB och sjukpenning, eftersom den redovisas per kalenderår. Jämförbarheten med konjunkturstatistiken över sjuklöner är begränsad efter den redovisas per kvartal.
- Försäkringskassan har publicerat statistik och analyser av längre sjukdom (sjukpenning) innan och under pandemin. Där ingick också en redovisning för olika yrken. Populationen är då personer med olika yrken under novembermånad året innan aktuellt år.

Referenser

Folkhälsomyndigheten. *När hände vad under pandemin?*
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/nar-hande-vad-under-pandemin/> (hämtad 2024-02-19)

Försäkringskassan (2022a) *Effekter som covid-19 har på sjukförsäkringen. Delrapport 3*. Diarienummer FK 2020/000065

Försäkringskassan (2022b) *Smittbärrapportering under coronapandemin*. (Korta analyser 2022:1)

Försäkringskassan (2022c) *Fortfarande störst antal sjukfall inom vård- och omsorg*. Nyhet 2022-06-21 med tillhörande tabellbilaga
<https://www.forsakringskassan.se/nyhetsarkiv/nyheter-press/2022-06-21-fortfarande-storst-antal-sjukfall-inom-var-d--och-omsorg> (hämtad 2024-02-19)

Försäkringskassan (2023) *Vabbandet skiljer sig mycket mellan yrken*. Korta analyser 2023:4

SCB (2022) *Fjärr- och distansundervisning i grund- och gymnasieskolan under coronapandemin*. Rapport 2022:4

SCB (2023) *Fjärr- och distansundervisning i grund- och gymnasieskolan under coronapandemin. Läsåret 2021/22*. Rapport 2023:1

Skolverket (2023) *PISA 2022. 15-åringars kunskaper i matematik, läsförståelse och naturvetenskap*. ISSN: 1103-2421

Summary

This report presents statistics on teacher absences during the COVID-19 pandemic. The report is a continuation of an initiative commissioned by the government and concerns the amount of remote teaching in compulsory school and upper secondary school. The surveys were conducted as questionnaires to head teachers. As part of the commission on remote teaching there was a request to also address the absence of teachers, as it is presumed to have increased during the pandemic and thus had a negative impact on students' learning.

The total absences among compulsory school teachers increased upon the outbreak of the COVID-19 pandemic in the spring of 2020. At most, the total absences are around 10 days per teacher, during the spring semester 2020 and spring semester 2022. The most notable percentage differences occurred in the autumn semester 2021, when absences were 34 per cent higher than in the pre-pandemic autumn semesters.

The situation is rather different among upper secondary school teachers. During the first three semesters of the COVID-19 pandemic, upper secondary school teachers' total absences are lower than pre-pandemic levels. The most notable drop occurred in the spring semester 2021, when absences were 27 per cent lower than in the spring semester 2019. Absence then increased and in the 2021/2022 academic year it exceeded pre-pandemic levels, peaking in the spring semester 2022, at 6.1 days per teacher.

The difference in between compulsory school and upper secondary school teachers can be partly explained by the fact that upper secondary schools had a higher prevalence of remote teaching compared to compulsory schools, and that upper secondary school teachers were more likely or able to work from home than compulsory school teachers.

The majority of the total absence among teachers consists of sick pay and sickness benefit. 80 per cent of total absence in compulsory schools, and 84 per cent in upper secondary schools, consist of sick pay or sickness benefits. For compulsory schools, sick pay accounts for most of the increase in absences. For upper secondary schools, it is primarily sickness benefit and sick pay that contribute to the change in total absence.

The results from the head teacher surveys indicate that it was most common for compulsory schools to use unqualified external substitutes in the absence of regular teachers. Regarding upper secondary schools, it was most common for teachers at the school with qualifications for the subject to subject in the absence of regular teachers. There are no significant differences for the period before and during the pandemic.

